

LETO XXII. Stev. 275

GLAVNI IN ODGOVORNI UREDNIK IVAN SINKOVEC UREJA UREDNIŠKI ODBOR

List izhaja vsak dan razen petka - Cena 10 dinarjev

Ljudska

PRAVICA

»LJUDSKA PRAVICA« USTANOVljena 1. OKTOBRA 1944 - MED NARODNOSOVODILNO BOJBO JE IZRAJALA KOT 14-DNEVNIK IN TEDNIK OD OSVOBODITVE DO 1. JUL 1951 KOT DNEVNIK NATO PA KOT TEDNIK - OD 1. JUNJA 1953 IZRAJA V REDAKCIJSKI POVEZANOSTI Z »BORBO«

MLADEN IVEKOVIC V GENERALNI SKUPSCINI OZN

Madžarski je treba pomagati

ne pa s sumljivimi akcijami škoditi njej in OZN

New York, 20. nov. - Včerajšnja seja Generalne skupščine OZN se je nadaljevala kmalu po 21. uri z razpravo o osnutku kubanske resolucije, v kateri je izražena zahteva, naj Madžarska in Sovjetska zveza nehata deportirati Madžare v ZSSR. Prvi je govoril italijanski zunanji minister Martino, ki je podprl kubansko resolucijo, kar je storil tudi vodja danske delegacije Kristiansen. Za njima je govoril ameriški delegat Cabot Lodge, ki je rekel, da ima njegova vlada »verodostojne podatke o tem, da so odpejali od 14. novembra v Sovjetsko zvezo 16.000 Madžarov. Lodge je zlasti očital madžarski vladi, da ni dovolila generalnemu sekretarju OZN Hammarskjöldu priti v Budimpešto. Ameriški delegat je zahteval, naj skupščina takoj sprejme kubansko resolucijo.

sta demokratizacija političnega življenja v deželi in okrepitev madžarske neodvisnosti. Menimo, da je nedopustno uporabljati tragične dogodke na Madžarskem za namene, ki po svojem bistvu in po nagibih nasprotujejo koristim mira in samega madžarskega naroda. Kanadski zunanji minister Laster Pearson se je izrekel za kubansko resolucijo, kar sta storila tudi angleški zunanji minister Selwyn Lloyd in francoski Christian Pineau. Med debato o kubanski resoluciji so predložile indijska, cejlonska in indonezijska delegacija svoj osnutek resolucije z zahtevo, naj madžarska vlada sprejme zahtevo generalnega sekretarja Hammarskjölda, da bi poslali na Madžarsko opazovalce OZN, ki bi potem poročali o stanju v deželi. Na današnji popoldanski seji so nadaljevali debato o Madžarski. Ameriški delegat, ki se je včeraj izrekel za kubansko resolu-

Lucijo, je izjavil, da podpira tudi indijsko-cejlonsko-indonezijsko resolucijo. V debati so delegati Nizozemske, Irske, Avstralije, Nove Zelandije, Haitija, Filipinov in Izraela podprli obe resoluciji, predstavniki Romunije, Bele Rusije in Albanije pa so zanimali trditve o deportacijah madžarskih državljanov v ZSSR. Na večerni seji je proti sprejemu kubanske resolucije govoril poljski delegat, medtem ko so jo predstavniki Iraka, Portugalske in Burne podprli. Pred zaključkom seje so delegacije Argentine, Belgije, Danske in ZDA vložile predlog resolucije, ki daje generalnemu sekretarju OZN in visokemu komisarju za begunce priznanje za njihov trud pri nujenju pomoči madžarskim beguncem in ju poziva, naj od vlad in nevladnih organizacij zahteva pomoč za begunce. Na jutrišnji seji bodo glasovali o vseh treh resolucijah.



Predsednik republike Tito je v nedeljo na Brionih sprejel delegacijo sovjetske vojske pod vodstvom generalpolkovnika Komarova

Jugoslovanski delegat dr. Vladimir Iveković je izjavil, da bo jugoslovanska delegacija glasovala proti kubanski resoluciji. Pripomnil je, da jugoslovanska vlada ne čuti potrebe, da bi znova pojasnjevala svoje gledišče o madžarskem vprašanju, ker je jugoslovanski delegat to že opravil, zlasti pa je bilo to storjeno v nedavnem govoru predsednika Tita v Pulju. »Pred nami so na eni strani uradne izjave delegatov ZSSR in Madžarske, ki sta formalno zanikala vesti, češ da so začeli madžarske državljane s silo odseljevati, na drugi strani pa nekatere nepreverjene informacije, na podlagi katerih Madžare vendarle izganjajo. Jugoslovanska delegacija nima nobenega razloga, da ne bi verjela izjavam sovjetskih in madžarskih uradnih delegatov tembolj, ker sama nima nobenih nasprotnih informacij.«

Mi ne menimo, da bi lahko veljale na takšnih »govorih« sloneče pobude, ki ne upoštevajo izjav obeh vlad, za konstruktivne in dobro mišljene. Takšna pobuda lahko samo otežko tako nujno potrebno pomirjenje na Madžarskem. Po našem mnenju je treba zastaviti vse sile za uspešno in kakorkoli možno moralno in gmotno pomoč madžarskemu ljudstvu in vladi, ki si prizadevata, da bi obnovila mir in ustvarila pogoje za normalno življenje.

Sleherno delo, ki bi v tem trenutku imelo druge nagibe, ne samo v bistvu otežkoča pomiritev, marveč so tudi pobude, ki ga navdihujejo, milo rečeno, skrajno sumljive. Vsako početje takšne vrste ne olajšuje že tako težavnih nalog, ki čakajo madžarski narod in vlado. Nasprotno, s tako akcijo skušajo prikazati stanje še bolj tragično, kakor je v resnici, in dodatni k sedanjim težavnim problemom nove umetne probleme, da bi to vprašanje nenehoma pogrevali in imeli pretvezo za nove intervencije. Tako se netljivo antagonizmi in povzročajo napetost

Naposled ne smemo pozabiti, da so bili že doseženi nekateri pozitivni uspehi v obnavljanju miru in da so sama vprašanja, ki so povzročila nedavne skrajno mučne dogodke, že načeta in da so na poti postopnega urejanja. Skratka, treba je storiti vse, kar je moč storiti, da se čimprej doseže glavna cilja, zaradi katerih se je madžarski narod dvignil, to

Petrolej racioniran v celi vrsti zahodnih držav

Pariz, 20. nov. (Reuter). Francoska vlada je danes sklenila nadalje omejiti porabo nafte, kolikor jo uporabljajo predvsem za Dieselmotorje ter razne ogrevalne naprave. Racioniranje s posebnimi nakaznicami se bo začelo v četrtek. Omejitve slone na rezervah, ki z njimi lahko krijejo potrebe le še za prihodnje tri mesece. V vladnih krogih izražajo mnenje, da sta dva načina za racioniranje potrošnje petroleja. Prvi je mogoč s sistemom kuponov, drugi z omejenim dodeljevanjem petroleja zasebnim razdeljevalcem nasploh. To vprašanje obravnavajo tudi

(Od našega stajnega dopisnika) London, 20. nov. - »Ministrski predsednik je obolel za posledicami prevelikih naporov. Po nasvetu zdravnikov je odpovedal svoje neposredne javne obveznosti.« Tako so včeraj nekoliko pred polnočjo objavili v Downing Streetu, da bi javnost zvedela, da bo čuvar državnega pečata Butler predsedoval sestankom kabineta, dokler bo premier odsoten. Nenaden Edenov umik je seveda izzval precej negotovosti med tistimi, ki krojijo britansko politiko, še bolj pa med onimi, ki jo proučujejo in komentirajo. Nekaj odprtih vprašanj je nastalo v tej zvezi. Predvsem, kakaj se je Eden umaknil prav zdaj, če je doslej odklanjal nasvete zdravnikov, naj se čimprej otrese evojnih poslov. Ali je bil najugodnejši trenutek, da jih uboga? Kakšni razlogi, eden zdravstvenih, so vplivali na premierovo odločitev? Kako dolgo bo odsoten? Ali se

bo sploh še vrnil? Če se ne bo vrnil, kdo ga bo zamenjal? Minuli teden je bilo v parlamentu relativno mirno. Utrujen od naporne debate o Bližnjem vzhodu, so bili britanski zakonodajalci tekorekoc na oddihu, ko so razpravljali o tekočih pravnih in gospodarskih problemih. Včeraj pa se je ponovno začela širita nervoza v poslanskih klopetih Spodnjega doma. Slišati je bilo zajedljive in celo sramotilne izraze: nek konservativci je nazval nekega laburista za Naserjevega lakaja, nek laburist pa je rekel ministru za zunanjo trgovino, da je lažnivec. Včeraj so pričakovali, da bo premier Eden pred poslanci dal objubljeno izjavo o položaju na Bližnjem vzhodu. Tega ni storil in so zasedanje prekinili v splošnem prepričanju, da bo Eden govoril danes. Iz jutranjnikov pa so poslanci zvedeli, da pričakovane izjave ne bodo slišali, ker je ministrski predsednik sklenil poslušati nasvet svojih zdravnikov.

Kakršnikoli so že razlogi nenadnega Edenovega umika, je prihod Butlerja za vršilca dolžnosti ministrskega predsednika vsekakor najboljši izhod iz mučnega in zapletenega položaja, v katerem se nahaja vlada. Butler je znan kot zmeren človek in vodja »mirovljubnega krila« konservativne stranke. Mnogi menijo, da se je treba njegovim prizadevanjem

Bo napadu - »krivicu«? Pariz, 20. nov. (Reuter). Zunanje ministrstvo je objavilo, da so egiptovske oblasti zaplenile in zasegle vse francosko imetje v Egiptu. V Parizu poudarjajo, da je ta ukrep »v nasprotju z zakonitostjo in pravico«. Zato je vlada pozvala ljudi, ki imajo kako imetje ali interese v Egiptu, naj o tem obveste zunanje ministrstvo, ki bo ukrenilo vse potrebno, da zaščiti te interese.

Pred obiskom iz Grčije

Beograd, 20. nov. Poročajo, da bo prišel 4. decembra v Beograd na obisk predsednik grške vlade Konstantin Karamanlis. Z njim bodo prišli še zunanji minister Evangelos Averoff in drugi grški funkcionarji. Grška vladna delegacija se bo mudila v Jugoslaviji pet ali šest dni. V tem času se bodo sestali z jugoslovanskimi državnimi in političnimi funkcionarji ter se z njimi razgovarjali o vprašanjih, ki zanimajo obe deželi. Predsednika grške vlade je povabil na obisk predsednik republike Josip Broz-Tito.

Četrti plenum CK ZKS

Včeraj, 20. t. m., se je v prostorih Kluba ljudskih poslancev v Ljubljani sestal plenum Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije. Plenum je razpravljal o aktualnih gospodarskih in političnih vprašanjih. Referat in razprava sta izhajala iz osnov, začrtanih na posvetovanju pri tovarišu Titu, IV. plenuma Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije in zadnjega zasedanja Izvršnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije. V razpravi so bili posebno skrbno obdelani tisti problemi, ki naj zagotovijo v družbenem planu za leto 1957 dosledno uveljavljanje take gospodarske politike, ki bo pripomogla k hitrejšemu dvigu življenjske ravni delovnega človeka.

PRVE ENOTE OZN DANES V PORT SAIDU

General Burns se vrača iz New Yorka v Kairo

Neapelj, 20. nov. (Reuter). - Poveljnik mednarodnih sil OZN na Srednjem vzhodu general Burns je prispel davi iz New Yorka v Neapelj. Odtod potuje dalje v Kairo. Pred odhodom iz New Yorka je izjavil, da so v OZN pripravili splošni načrt za organizacijo mednarodnih varnostnih sil v Egiptu. »Jedro mednarodnih sil v prvi

organizacije prevoza živeža in opreme za te sile ter naprav in strojev za očiščevalna dela na prekopu.« Novinarjem je dalje izjavil, da bodo varnostne sile šteje 4000 vojakov, ki so jih dodelile razne države, kar po njegovem mnenju za sedaj docela zadošča. To število bo moč pozneje povečati. Ze zdaj je bilo tem silam dodeljenih več vojakov, kot pa jih je treba. V Egiptu je že okrog 650 vojakov iz Kolumbije, Danske, Norveške in Jugoslavije. V Neaplju, sprejemnem centru za enote, namenjene v Egipt, je zdaj kakih 210 vojakov, večje število pa jih je na poti v Neapelj ali naravnost v Egipt. Dosedanji napredek v tej skupni akciji je zelo bodrilen. General Burns je po

sial kanadskemu zunanjemu ministru Pearsonu pismo, v katerem je rečeno, naj Kanada neutegoma odredi eskadrilo letal za prevoz čot iz Neaplja v Egipt. Razen tega naj bi Kanada pomagala mednarodnim silam s tem, da bi poslala v Egipt administrativno enoto, ki bi pomagala organizirati administracijo mednarodnih sil. Med presledkom v Londonu je general Burns izjavil, da se bo prvi kontingent, ki šteje 197 norveških vojakov, premedil z letališča blizu Ismailije v Port Said, ki je pod britansko-francosko okupacijo. O premiku prvih enot varnostnih sil OZN v Port Said je bil dosežen sporazum z Veliko Britanijo in Francijo.

Tudi v Kairu

Kairo, 20. nov. (Reuter). - Pomočnik poveljnika varnostnih sil OZN na Bližnjem vzhodu norveški polkovnik Moe je danes izjavil, da imajo norveške čete v sestavi sil OZN, ki bodo jutri prispele v Port Said, nalogo, »da preprečijo spopade med egiptovskimi prebivalstvom in britansko-francoskimi četami«. Pripomnil je, da se je egiptovska vlada sporazumela z generalnim sekretarjem OZN o tem, da bodo 200 norveških vojakov in oficirjev poslali v Kairo. fazi bo omejeno število pehotnih bataljonov in ustreznih pomožnih enot. Prav tako so bili pripravljene nekateri ukrepi glede or-



Prva četa JLA, ki je bila dodeljena mednarodnim varnostnim silam v Egiptu

Bolezen Anthonyja Edena je izzvala precejšnjo negotovost in nervozo

zahvaliti, da je britanska vlada po zavzetju Port Saيدا pristala na premirje in da se bo Butler mnogo laže kakor Eden uklonil sklepom Združenih narodov in se »vistosmeril« s stališčem ZDA. Medtem ko Edenu nikakor ne bi pristojalo, da bi Eisenhowerja prosil za oproščenje - »Mi se ne opravičujemo, niti se nikoli ne bomo opravičevali.« je pred dnevi izjavil britanski premier - ima Butler možnost izvlči se, kakor da se ni nič zgodilo. V vsakem primeru lahko zdaj smer velikega hrupa spremeni smer vladne politike in s tem niti sebe niti svojega bolnega šefa ne pripelje v neugoden ali smešen položaj.

Da se razumemo, Butler je danes že predsednjal seji kabineta, vendar še ni predsednik vlade. Eden se bo vsekakor, kljub navsetom svojih zdravnikov in kljub osramotitvi, ki jo je doživel zadnje dni, poskušal vrtniti. Samo če se bo mogel. K. Timotijevič

Prvi načrti

o delavskem upravljanju podjetij v Vzhodni Nemčiji

Berlin, 20. nov. (Tanjug). Centralni komite vzhodnonemške Enotne socialistične partije je danes objavil načrt o delavskih odborih v podjetjih. Sklep o tem je bil sprejet na 29. plenumu CK Partije. V njem je rečeno, da bi se bilo treba lotiti ustanavljanja organov, »ki bi jih lahko imenovali delavske odbore ali s kakim podobnim imenom« in ki bi prevzeli celo vrsto upravnih funkcij v podjetjih. Nadalje je v načrtu rečeno,

da je uspešna socialistična izgradnja in povečanje delovne storilnosti v podjetjih možno samo, če imajo delavci pravice, ki jim omogočajo, da z odgovornostjo sodelujejo pri izpolnjevanju teh nalog. Med pravicami delavskih odborov naštevajo: sodelovanje pri sestavi proizvodnih načrtov v podjetjih, odločilni vpliv na delitev premij in nagrad, ocenjevanje dela v podjetjih, odločanje o važnih personalnih vprašanjih in presoja direktorjevih poročil o vseh vprašanjih proizvodnje in uprave.

Centralni komite je priporočil, naj delavski odbori, ki jih bodo volili v podjetjih, uresničujejo zamisli novatorjev in iznajditeljev, skrbje naj za izboljšanje delovnih metod, za znižanje proizvodnih stroškov in za zagotovitev rentabilnosti. Če bi prišlo do spora med delavskim odborom in direktorjem, naj bi sklepal o tem pristojni minister. Predlog CK so predložili v razpravo tovarnam, potem pa bo predložen vladi in parlamentu.

VRHUNEC SPOPADOV po vsem alžirskem področju

Pariz, 20. nov. (Tanjug). Sodeč po poročilih iz Alžira so bili vojaški transporti danes glavna tarča uporniških operacij. Dva vojaška vlakla sta zletela v zrak, enega so uporniki obstreljevali z mitraljezi. V teh akcijah je padlo 7 Francozov, 10 pa je bilo ranjenih. Uporniki so zažgali mnogo kmetij francoskih priseljencev. Poročila iz francoskih virov pravijo, da so uporniki »zele aktivni« po vsej deželi. Zdaj so se vnele srdite bitke na mnogih bojiščih, toda o padlih in ranjenih ne objavljajo podatkov, razen za srditi spopad pri Oranu, kjer so uporniki ubili 5 Francozov in jih več

ujeli. Na tem odseku divjajo zdaj srditi spopadi. Največ je bilo v zadnjih 24 urah uporniških napadov v mestih Alžiru, Constantini in Oranu ter v njihovi okolici. Iz središč Alžira je sinoči »izginilo« več ljudi. Policija in žandarmerija sta zdaj v mestu zaostrih ukrepe »previdnosti« in »čiščenja« do največje ostrine. Na drugi strani pa se v vsem Alžiru nadaljuje lov za alžirskimi komunisti. V Saint Denisu, kjer je prišlo v soboto zvečer do krvavega obračuna med francosko vojsko in alžirskimi prebivalstvom, so se zdaj začele hude represalije francoskega orožništva.

VREMENSKA NAPOVED

Hladno, oblačno. V vzhodnih predelih Slovenije predvsem ponoh razjasnitve. Jutranje temperature med -4 in -8, dnevne do 0 stopinj C. Na Primorskem še burja, temperature med 0 in 5 stopinj C.

TISKOVNA KONFERENCA V SEKRETARIATU ZA INFORMACIJE ZVEZNEGA IZVRŠNEGA SVETA O EKONOMSKIH STIKIH S TUJINO

Prihodnje leto znatno večja zunanjetrgovinska menjava

Je dejal predsednik Komiteja za zunanjo trgovino Hasan Brkić

Beograd, 20. nov. — V prihodnjem letu je predvidena znatno večja zunanjetrgovinska menjava s tujino. Izvoz naj bi narasel za dobrih 10%. To je izjavil večeraj v Beogradu na sestanku z novinarji predsednik komiteja za zunanjo trgovino Hasan Brkić. Med drugim je poudaril, da je šla Jugoslavija v povojnem razvoju skozi dve obdobji. Za prvo obdobje je bila značilna industrializacija, gospodarska osamosvojitve nasproti svetovnemu gospodarstvu, v drugi fazi pa gre za razvijanje tako imenovanih izvoznih industrij, za to da uskladimo naše gospodarstvo s svetovnim.

STIKI Z VZHDNIMI DEZELAMI ZE SKORAJ NA RAVNI PREJSNJE MENJAVE

Narščanje industrijske proizvodnje in zmogljivosti ter vzdrževanje te dinamike pa nujno zahteva velik obseg trgovinske menjave s tujino. Hasan Brkić je rekel, da so k uspešnemu razvoju naše zunanje trgovine mnogo pripomogli naši stiki z vzhodnimi delzemali. Jugoslavija je že skoraj dosegla raven prejšnje menjave. Ko je analiziral naš izvoz v prihodnjem letu, je Brkić rekel, da pričakujemo, da bo naša industrija s polidzelami in končnimi izdelki sodelovala v celotnem izvozu s 70%, kmetijstvo pa s 27 odstotki. To pomeni, da je najvažnejši činitelj narščanja izvoza povečanje industrijskega izvoza. Celotna menjava bo prihodnje leto za 23% večja od letošnje, kar bo omogočilo povečanje industrijske proizvodnje za 15%. Zato je razumljivo, da mora plačilna bilanca upoštevati pogoje, ki bi zagotovili tudi proces stabilizacije na notranjem trgu.

V plačilni bilanci za prihodnje leto je predvideno povečanje deleža tujih sredstev v finansiranju investicij, in sicer na podlagi posojil, pomoči, reparacij in lastnih sredstev. Približni račun pokaže, da bi bila ta sredstva v primerjavi z letošnjim dvakrat večja. Toda tokrat jih bomo porabili

Obvestilo o aretaciji Milovana Djilasa

Beograd, 20. nov. (Tanjug). V zvezi z aretacijo Milovana Djilasa je dobil Tanjug od Okrožnega sodišča v Beogradu naslednje obvestilo: Okrožno sodišče v Beogradu je na predlog okrožnega javnega tožilstva z odlokom z dne 20. novembra 1956, poslova številka KIO 958/56, na podlagi členov 156 in 158 zakona o kazenskem postopku odredilo proti osumljenemu Milovanu Djilasu preiskavo, ker je podan utemeljen sum, da je med drugim s svojimi izjavami, objavljenimi v tujem tisku, v katerih neresnično in s pačenjem dejstev prikazuje zunanjo politiko in notranji red v Jugoslaviji, zagrešil kaznivo dejanje iz člena 118, odst. 1 k. z.

Na podlagi člena 190 odst. 2 in v zvezi s čl. 182 odst. 2 točka 3 z kp. je bil odrejen proti osumljenemu Milovanu Djilasu preiskovalni zapor, ker je podana upravičena bojazen, da bi obdolženec, ki je že bil pravomočno obsojen zaradi kaznivega dejanja sovražne propagande, znova storil takšno kaznivo dejanje.

Na podlagi sklepa sodišča so sodni organi Milovana Djilasa 19. t. m. aretirali. Preiskavo vodi preiskovalni sodnik Okrožnega sodišča v Beogradu.

znatno drugače kakor doslej, kajti glede investicijske politike bo za Jugoslavijo prihodnje leto prelomno. O tem bodo kmalu razpravljali tudi v Zvezni ljudski skupščini.

POVEČALI NAJ BI INDUSTRIJSKI IZVOZ

Ko je govoril o konceptiji plačilne bilance za leto 1957, je Hasan Brkić rekel, da gre naše prizadevanje za tem, da bi povečali industrijski izvoz ter tako še bolj razširili naše gospodarske vezi, zlasti z delzemali Azije, Afrike in Južne Amerike. Povečanje izvoza v prihodnjem letu se bo nanašalo v glavnem na črno in barvno metalurgijo, katere vrednost izvoza se poveča za 3,4 milijarde, v ladjedelništvu in elektroindustriji za 6,5 milijard, v tekstilni in usnjarski industriji pa približno za 2 milijardi. Povečal se bo torej v glavnem izvoz industrijskih izdelkov.

OPROSTITEV OD CARINE IN KOEFICIENTOV

Povečal pa se bo tudi uvoz nekaterih industrijskih izdelkov. Med drugim se bo povečal uvoz lahkih luksuznih avtomobilov, oproščenih carin in koeficientov. Težki luksuzni avtomobili pa naj bi bili tudi v prihodnje obremenjeni s carino in koeficienti. Oprostitev od carine in koeficientov bi se nanašala tudi na avtomobile, ki jih kupujejo zasebniki (n. pr. na službenem potovanju v tujino, kot darilo in podobno). Prihodnje leto se bo zboljšal tudi carinski sistem glede darilnih paketov in starih predmetov iz uvoza, ki neposredno vplivajo na standard.

Hasan Brkić je zlasti govoril o perspektivi razvoja posameznih gospodarskih panog. Rekel je, da v nekaterih panogah kaže, da so postale glavni izvozni činitelji

našega gospodarstva in da bodo na svetovnem trgu kos tuji konkurenci. To velja med drugim za naše ladjedelnice, katerih zmogljivost je zelo narasla in se glede proizvodnih stroškov približuje svetovni ravni. Isto velja tudi za našo elektroindustrijo. Naše tovarne, n. pr. v Sevoju in Svetozarevu, se lahko merijo z najsoodnejšimi v tujini. Izdelki teh tovarn gredo dobro v denar tudi na zahodnem trgu.

O IZVOZU LESNE INDUSTRIJE

Po mnenju Hasana Brkića bo morala naša lesna industrija spremeniti sestavo svojega izvoza. Ze tradicionalnega izvoza lesa ne bomo mogli nadaljevati. Uveljavlja se celo težnja po zmanjšanju vse proizvodnje lesne industrije. Živilska industrija postaja čedalje bolj znaten činitelj našega izvoza. Razveseljivo je, da smo začeli prodirati z izdelki te industrije na trg tehnično visoko razvitih dežel.

N. K.

IZ RAZGOVORA Z LEOM GERSKOVIČEM

Kaj kažejo izkušnje s sedanjim komunalnim sistemom

BEograd, 20. nov. (Tanjug). — Enoletne izkušnje s komunalnim sistemom kažejo, kakor poudarja v sekretariatu za zakonodajo in organizacijo Zveznega izvršnega sveta, da bo treba v za konodajnem sistemu marsikaj vskladiti s novo osnovo — obično kot temeljno družbeno in državno enoto. Vprašanje je na primer, da družbeni plan za letošnje leto še ni dovolj upošteval prav dejstva, da imamo občine kot osnovne družbene gospodarske enote.

Plan za prihodnje leto pa bo nadaljnji korak na poti k občini kot dejanski podlagi družbenega in gospodarskega mehanizma. To se bo pokazalo v glavnem v odnosu med podjetjem in družbeno skupnostjo, ker je tu podlaga vse teže, je rekel v razgovoru s sodelavcem Tanjug sekretar za zakonodajo Zveznega izvršnega sveta Leo Gersković. Dosedanji plan z vsemi instrumenti sloni v glavnem na razmerju med okrajem in podjetjem. Treba pa bo upoštevati razmerje občina-podjetje in poskribeti, da bodo družbeni skladi manj okrajni in bolj občinski.

To smo dosledno uveljavljali pri skladu za stanovanjsko izgradnjo in pri skladu za kmetijstvo. So pa še drugi skladi, s katerimi bi morali tako storiti. Na področju gospodarstva, pa tudi na drugih področjih smo nekaj pristojnosti obrnili za okrajje ne iz strahu, marveč iz odprzetosti. Upostajamo nove obične, nev kader in zato je nastalo vprašanje, ali bodo sposobni to storiti. Okraj je velika enota, njegov odbor se teže sestaja, kadar pa se sestane, mora urediti mnogo stvari. Če občina kaj zasnuje, ne mora svojih načrtov uresničiti, ker je potrebna za to privolitev okrajja, ta privolitev pa je često formalne narave. V nadaljnjem razvoju komunalnega sistema bi morali del pristojnosti, ki smo ga pustili okrajem, kakor tudi del soglasja, ki smo ga dali okrajju iz odprzetosti, opravdati in prenesti bolj dosledno na občine.

Neposredno razmerje podjetja-skupnosti bi moralo biti torej v občini, okrajju pa bi dali kontrolno nadzorno funkcijo. Konkretno, privolitve za plačilo sklade v podjetju so dajali okrajji. To bi prenesli na občine, okrajji pa bi imeli kontrolno nadzorstvo. Okrajji ne bi določali skladov.

Na drugi strani smo dali občini majhne gospodarske možnosti za samostojno upravljanje in uveljavljanje komunalne gospodarske politike, dali smo ji majhne sklade, premalo sredstev. To pa je vprašanje splošne gospodarske možnosti. Znano je, da bi morali biti mnogi skladi pri federaciji, vendar pa jih bomo v prihodnje bolj dosledno prenašali na občine in tako krepili njihove gospodarske temelje.

Izkušnje so nadalje pokazale, da so majhne občine ovira v nadaljnji izgradnji komunalnega sistema. Tudi državljani zdaj zahtevajo, da občine razširimo. Upostavitve večjih občin pa bi pomenila nekakšno korekturo naše politične in teritorialne razdelitve, potrebno po reviziji te razdelitve v vsej državi.

Ene izmed ovir v izgradnji komunalnega sistema je tudi nezadostno proučen odnos v sistemu državne uprave. Zato smo izdali zakon o državnj upravi. Tako velika decentralizacija namreč zahteva določeno kolaboracijo, takšen sistem državne uprave, ki bo lahko pobijal sedanje negativne težnje. Zakon o državnj upravi pa še ni uveljavljen.

DNEVNA KRONIKA

Delegacija Zveze ženskih društev se je vrnila v Beograd

Včeraj se je vrnila v Beograd delegacija Zveze ženskih društev Jugoslavije s poslanko Zvezne ljudske skupščine Vido Tomšičevo na čelu. Delegacija je bila 14 dni na obisku v Sovjetski zvezi.

Januarja gospodarska anketa

Od 18. do 25. januarja bodo izvedli v Jugoslaviji gospodarsko anketo, s katero bodo zbrali podatke o številu živine ter o kmetijskih strojih in orodjih. V vsakem okraju bo anketa zajela kakih 5% vseh gospodarstev. Anketo bo vodil Zvezni zavod za statistiko.

Popis kadrov v industriji in rudarstvu

Zvezna industrijska zbornica bo v kratkem začela popis delovne sile v industriji in rudarstvu, da bi tako ugotovila stanje

zaposlenih kadrov na teh področjih, njihovo kvalifikacijo ter starostno dobo. Na podlagi tega, kot tudi na podlagi perspektivnega programa za razvoj industrije, ki ga bodo medtem pripravili, bodo lahko ugotovili potrebo po strokovnih kadrih v naslednjih nekaj letih. Zvezna industrijska zbornica bo popisovala prek svojih strokovnih združenj.

Hidrocentrala Jablanica spet obratuje

Včeraj ob enih ponoči je hidrocentrala Jablanica po dvomesečnem zastoju zaradi remontnih del znova začela proizvajati

električno energijo. To noč so poglali drugi agregat, podnevi bodo poglali tretjega, medtem ko bodo prvi agregat še nekaj časa preizkušali.

Olajšave na železnici za Dan republike

Generalna direkcija jugoslovanskih železnic je sklenila, da bodo olajšave za nedeljska povratna potovanja veljale na dan 29. novembra za potovanja do 600 km. Vozovnice bodo veljale za odhod od 28. novembra polnočne do 2. decembra polnočni, za povratek pa od 29. novembra polnočni do 3. decembra polnočne.

o postranski dejavnosti v gostinstvu

Po uredbi o gostinskih podjetjih in gostiščinah je v gostinstvu brez posebnega odobrenja dovoljeno opravljati postranske in druge gospodarske dejavnosti, ki so v neposredni zvezi s opravljanjem gostinskih storitev, to

pa na način, ki je običajen v gostinstvu. Na temelju pooblastila iz te uredbe tedaj sekretariat izvršnega sveta LRS za blagovni promet izdal posebno odredbo o tem, katere dejavnosti se lahko opravljajo kot postranska dejavnost v gostinstvu.

Po tej odredbi smejo gostinska podjetja in gostišča opravljati za svoje goste na način, ki je v navadi, naslednje postranske dejavnosti: lahko pečejo kruh, pečivo in slaščice ter izdelujejo sladolede, sodavico in brezalkoholne pijače, za goste lahko perejo, krpaajo in likajo perilo in obleke ter opravljajo prevozne storitve oziroma prenašajo prtljago; v klimatskih, termalnih in umetnih kopališčih lahko opravljajo kopalske storitve; nadalje lahko vzdržujejo garažo, čistijo prevozna sredstva in prodajajo pribor za manjša popravila. Prav tako lahko izposojajo čolne, smučni in druge športne rekvizite ter opravljajo avtomobilsko-razvozne storitve; naposled lahko prodajajo razglednice, dopisnice in poštne znamke, zemljevide, vodiče in drug turistični in informativni material ter prodajajo tobake izdelke, spominke, kakor tudi izdelke domače in umetne obrti (če v okraju za to ni specialnih trgovin); lahko pa vodijo tudi ekonomije.

Vse našete gospodarske dejavnosti pa smejo opravljati samo za goste in kolikor so v neposredni zvezi z gostinskimi storitvami. Posebna določba velja za gostinska podjetja in gostišča na železniških in avtomobilskih postajah, v pristaniščih in na letališčih ter za mlečne in brezalkoholne restavracije, ki lahko prodajajo tudi bonbone, čokolado, kekse in sadje.



Na svojem obisku v Sloveniji so si kitajski književniki v Ljubljani ogledali v spremstvu naših književnikov in kulturnih delavcev vrsto kulturnih ustanov, med njimi tudi večeraj dopoldne Narodno in Moderno galerijo. Na sliki: kitajski književniki v Moderni galeriji.

IVAN KREFT:

Tri leta Zvezne ljudske skupščine

Zvezna ljudska skupščina, izvoljena novembra 1953, je v letu 1954 posvečala največ pozornosti politični praksi najvišjih predstavniških teles — Zvezni in republikanski skupščinam in njihovim političnim organom: izvršnim svetom.

Ustavni zakon iz leta 1953 je dal upravi regulativno in ne kot doslej operativno vlogo. Upravni organi ne morejo več imeti vloge predstavniških teles, pa tudi medsebojni vertikalni odnosi posameznih upravnih služb niso oblastvenega značaja. Vsaka teh uprav je neposredno odgovorna svojim teritorialno političnim telesom. S tem je odpravljena nevarnost osamosvojitve in birokratizacije uprave, ki deluje samo v območju uporabe zakonov in zaštite zakonitosti.

Konkretno delo Zvezne ljudske skupščine se je na posameznih sejah v prvem letu tako-le odvijalo.

V obdobju od izvolitve do prvih počitnic julija 1954 je imela Zvezna ljudska skupščina pet plenarnih sej. Na prvi 24. in 25. decembra 1953 se je konstituirala, na drugi 28. januarja 1954 pa je izvolila predsednika republike.

Na naslednjih sejah, ki jih v pravem pomenu besede lahko imenujemo delovne seje: od 3. do

11. marca, od 3. do 12. junija ter 1. in 2. julija je Skupščina sprejela vrsto zakonov, ki v skladu z razvojem socialistične graditve urejajo važna vprašanja na gospodarskem, političnem in družbenem področju.

Čas od 28. januarja do 5. marca, ko se Skupščina ni sestala, ni bil izgubljen, čeprav ni bilo bolje, če bi še prej sprejela družbeni plan in proračun za tekoče leto, ker je bil posvečen javni diskusiji o naši gospodarski politiki v zvezi z instrumenti načrta družbenega plana. Zaradi poznih volitev družbenega plana ni bilo moč sprejeti pred novim letom.

Na gospodarskem področju so sledili še zakon o prometu z zemljišči in poslopiji, ki pomeni sprostitev prometa z zemljišči in poslopiji, trije zakoni o kmetijstvu, ki so uredili vprašanje zaštite živine in rastlin pred kužnimi boleznimi in škodljivci, ter vprašanje prometa s semeni. Sprejet je bil tudi zaključni račun za leto 1953.

Zakon o sodiščin in hkrati sprejeti zakon o gospodarskih sodiščin, ki so zamenjala arbitražna sodišča, določata strožje pogoje za usposabljanje sodni-

kov, utrujena pa tudi zakonitost in neodvisnost sodišč.

V zvezi z ustavnim zakonom je treba omeniti še zakon o spremembah in dopolnitvah štirih členov tega zakona, nanašajočih se na Svet narodov. Razumljivo je, da je z uvedbo Zbornice proizvajalcev in s kasnejšo upostavitvijo komunskega sistema zgubil Svet narodov svoj prvobitni pomen. Omeniti je dalje treba sprejem splošnega zakona o proračunih, ki je računsko poslovanje državnih organov postavil na solidnejše temelje, zakon o zaštiti grobov v NOB padlih borcev in žrtve fašizma, zakon o pospeševanju carinske kontrole in zakon o razveljavanju zakona o obvezni službi medicinskega osebja. Splošni zakon o univerzah, ki uveljavlja ustavna načela o družbenem upravljanju na področju prosvete, znanosti in kulture; prav tako zakon o davku na dohodek od avtorskih pravic in o skladu za opsevanje kulturne dejavnosti sta zakona s področja prosvete.

Z zunanje-političnega področja je Skupščina sprejela zakon o ratifikaciji dodatnega sporazuma k pogodbi o prijateljstvu med Turčijo, Grčijo in Jugoslavijo ter deklaracijo o zaštiti kulturnih dobrin v vojni. Od pripravil, odlokom in drugih ukrepov, ki jih je sprejela Skupščina, naj omenimo le priporočilo republikanski skupščinam, ljudskim odborom in delavskim svetom, naj posvečajo večjo pozornost delovnim in življenjskim pogojem delavske mladine.

Zatem so bile 1954. leta še tri seje: oktobrska, novembrska in decembrska. Oktobrska seja Skupščine je bila posvečena ratifikaciji pogodbe o Balkanski zvezi in ratifikaciji pogodbe o Tržaškem svobodnem ozemlju.

Na seji 23. do 25. novembra 1954 je Zvezna skupščina sprejela tri zakone: zakon o zdravstvenem zavarovanju delavcev in uslužbencev, ki je odpravil nekatere nejasnosti in nasprotja, zakon o javnem tožilstvu in zakon o vojskih sodiščin. Sprejela pa je tudi odlok, s katerim so bila odvzeta denarna sredstva, ki so nastala v letu 1954 s povzvišanjem cen. Ker je šlo za milijardna sredstva, ki jih ni bilo lahko sprostiti, je bilo določeno, da se ne smejo okrniti pravice delovnih kolektivov do tistega dela sklada za plače, ki

je oblikovan iz skupnega dobička gospodarskih organizacij, kakor tudi ne pravice do rezervnih skladov in skladov za prosto razpolaganje. S tem odlokom so bile odstranjene predvsem negativne posledice razdelitve sredstev med podjetji, komunami, republikami in Zvezo posledice, ki so precej spremenile proporce, določene v družbenem planu.

Drugi odlok je odlok o sprejmembi vplačila železniških transportnih podjetij. Ker so bile izgube transportnih podjetij večje, kakor so bile predvidene ob sestavljanju družbenega plana (4 milijarde namesto 3 milijard), se je odstotek dobička, ki ostane podjetju, za toliko povečal, kolikor je bilo potrebno za kritje izgub in za zagotovitev najnujnejših investicij.

Izmed zakonov, ki jih je obravnavala Zvezna skupščina na seji od 27. do 29. decembra 1954, sta posebno važna zakon o zveznem družbenem planu za leto 1955 in zakon o zveznem proračunu za leto 1955. Leto 1955 je bilo v znamenju reorganizacije lokalne samouprave. Tovariš Karđelj je v svojem ekspoziju na marčni seji 1956 ugotovil, da je prav držav-

Vsak po 10 odstotkov

Jabolk je letos sicer manj kakor lani, pa vendarle dopolji, zlasti če bi vsa podjetja, ki jih posredujejo potrošnikom, skrbela, da bi jih potrošniki lahko čim ceneje nabavljali. Letošnje izkušnje pri odkupu pa žal spet kažejo, da so nekatera trgovinska podjetja odstopila od pojma pocieni in nadaljujejo z neolajno konkurenco kot v prejšnjih letih.

Ni še dolgo, ko je cena jabolk v okolici Radgone, Zgornje Ščavnice in Trate že nekoliko padla, pa so jo, največ po zaslugi mario-borskega »Orača«, v treh dneh spet doignili na staro raven.

Ceprav je bilo že nešteto krat rečeno, da lahko zadruge prodajajo odkupljene prideleke komur hočejo, je v praksi tih, netrgovskemu očesu neopazen pritisk na zadruge, da morajo prodajati izključno zadržnim trgovskim podjetjem. Zaradi take težnje se pogosto pridelki samo dražijo. Na drugi strani pa zadržna trgovska podjetja ne morejo odkupiti vseh pridelkov ali pa so le odvečni posredniki. Zadržna trgovska podjetja tudi vse prerada odkupujejo od zadrug, ki so izvežbane za prodajo in bi prav lahko same prišle s pridelki na trg; zanemarjajo pa odkup v oddaljenih, šibkih zadrugah, na področju katerih ostaja še vedno precej pridelkov neodkupljenih.

Kmetijske zadruge odkupujejo jabolka po 18, in če so posebej lepa, tudi po 20 dinarjev kilogram. Normalno bi bilo, da bi zadruge zaračunale 10-odstotno maržo, vendar večina zadrug ne zaračuna manj kot 30%. Nedobimo je to visok odstotek, saj jih 90% nima svoje embalaže, zaradi česar je, zlasti če je zadruga blizu postaje, tudi njena rečija mnogo manjša kot rečija zadržnega ali državnega trgovskega podjetja. Potemtakem je cena 24 ozir. 26 dinarjev, ki jo plačujejo zadržna zadruga in državno trgovska podjetja, precej pretirana. Ker na to ceno zadržno in državno trgovsko podjetje pribije še svojih 10% (beri 30%) in ko se dotaljši obojati jabolka s poslednjim pribitkom, so le-ta skoraj še enkrat dražja, kot jih je zadruga odkupila.

Če namreč računamo, da se sučejo pribitki vsakega posredovalca okrog 30%, ugotovimo, da se cena jabolk na poti od proizvajalca do potrošnika mnogokrat več kot podvoji. Upoštejati moramo sicer, da imajo tudi trgovska podjetja svoje družbene obveznosti. Nerazumljivo pa je, da se z ustanovitvijo vsakega novega odkupnega podjetja cene višajo, namesto da bi večja konkurenca prispevala k nižanju cen. Višanje cen je pogosto tudi odsev nesposobnosti podjetja pri organizaciji odkupa, hkrati pa dokazuje, da je pri odkupu kmetijskih pridelkov, ki se je sicer zlasti v zadnjem času zelo izboljšal, še zmerom dokaj pomanjkljivosti. Hkrati pa se vsiljuje vprašanje, ali ne bi bilo morda bolje imeti nekoliko manj, toda bolj solidnih odkupnih trgovskih podjetij. M. R.

Beograjski delavci dajejo kri za egiptovske ranjence

Več jugoslovanskih državljanov je ponudilo egipčevskemu veleposlanstvu v Beogradu kri za ranjence. Mnogi jih je v pislimih in brojavkah izpričalo simpatije do odpora egipčevskega naroda proti tuji agresiji. Doselej je dalo kri 47 delavcev tekstilne tovarne »Andja Ranković« v Beogradu.

na uprava, sloneča na načelih ustavnega zakona, pripomoga k razvijanju organov upravljanja: delavskih svetov, ljudskih odborov, zbornic, organov upravljanja v prosveti, zdravstvu in drugih področjih našega življenja. Preidimo sedaj na prvo plenarno sejo Zvezne ljudske skupščine v letu 1955, ki se je začela 7. marca. Na skupni seji je predsednik republike maršal Josip Broz Tito podal zunanje-politični ekspozice, na dnevnem redu skupne seje pa je bilo tudi dokaj obširno in pregledno poročilo Zveznega izvršnega sveta o dejavnosti v preteklem letu. Poročilo obsega 70 tiskanih strani in v strnjeni obliki prikazuje vsa področja dejavnosti Zveznega izvršnega sveta in nakazuje nekatere probleme iz te dejavnosti. Zvezna ljudska skupščina je razpravljala tudi o predlogu zakona o založniških podjetjih in ustanovah (ki se ne nanaša na časopisna podjetja, katerih dejavnost je bila pozneje urejena s posebnim zakonom), o predlogu zakona o družbenem upravljanju šol in o predlogu zakona o vojnem tožilstvu. Ti trije zakoni so bili sprejeti. Ratificirana pa je bila tudi konvencija o mednarodni pravici držav za popravek. Sprejet je bil tudi zakon o podaljšanju mandata delavskih svetov gospodarskih podjetij do leta 1956. (Konec jutri)

Na novih temeljih

Ko so Poljaki spremljali delegacije svoje vlade in Partije na poti v Moskvo, so bili zaskrbljeni, prevzemala jih je negotovost. Zastavljali so važna vprašanja, na katera so pričakovali odgovor od moskovskih razgovorov. Ali bodo sovjetski voditelji pravilno ocenili spremembe na Poljskem, ali jih bodo odobrili? Ali bodo odstranjene napake, storjene v minulosti, napake, ki so neposredno zalede suverenost Poljske in škodovali razvoju socializma v tej deželi, pa tudi nasploh? Ali bodo sovjetsko-poljski stiki postavljeni na novo podlago, na leninistična načela popolne enakopravnosti, ki jih je tudi sovjetska deklaracija z dne 30. oktobra priznala kot edino veljavna in koristna za stike med socialističnimi deželami?

Ob vrnitvi delegacije so prebivalci v Moskvi veselo pozdravljali Wladislawa Gomułka, ki je na moskovskih razgovorih zagovarjal želje in težnje vsega poljskega naroda in ga na rokah odnesel v avto. To je bil izraz zadovoljstva z uspehi razgovorov, ki so, kakor pišejo poljski listi, prinesli stvarni prelom v praksi poljsko-sovjetskih stikov, to je bilo znamenje simpatij in zaupanja v politiko novega poljskega vodstva.

Skupno izjavo, ki so jo podpisali Hruščev in Bulganin s sovjetske ter Gomułka in Cyrankiewicz s poljske strani, so sprejeli Poljaki kot »prebrani dokument«, kot »načelno preloženje v praktičnih stikih med obema državama in partijama. V čem je njeno bistvo? Nadaljnji razvoj poljsko-sovjetskih stikov bo slonel na leninističnih načelih enakopravnosti, spoštovanja teritorialne nedotakljivosti, narodne neodvisnosti in suverenosti, kakor tudi neovmešavanja v notranje zadeve. V tem je zapodena pozitivni odgovor na vsa lista vprašanja, ki so jih Poljaki načelili pred Gomułkovim potovanjem v Moskvo, kar je zelo važno za Poljsko in Sovjetsko zvezo, za splošni socialistični razvoj in za mednarodne odnose.

Začelo se je novo poglavitje v zgodovini dveh socialističnih dežel. Nobenega dvomiča ni, da je morala na takšen pozitiven zaključek moskovskih razgovorov nujno vplivati dejstvo, da so stare stalinistične metode v stikih med socialističnimi deželami docela nevdružne, metode, ki so v minulosti zelo negativno vplivale na poljsko-sovjetske stike in privedle do mnogih napak in pater. Moskovska izjava je prelomila s takšno staro prakso, ki je kakor je rekel Gomułka, »izvirala iz tistega, kar imenujemo kratko kult osebnosti«.

Skupna poljsko-sovjetska izjava je podprla tisti pozitivni proces v stikih med socialističnimi deželami, ki ustrezajo njihovim dejanskim potrebam. Zato njen pomen presega meje dveh dežel in je pomemben dosežek v korist celotnega mednarodnega delavskega gibanja.

Moskovski razgovori so na teh novih temeljih že dodali prve praktične sadove z ureditvijo več vprašanj, izvirajočih iz prejšnjega obdobja. Crtni so poljski dolgovci ZSSR, ki so znašali nad dve milijardi rubljev. To je kompenzacija za poljski prenos, ki ga je Poljska dobivala ZSSR od leta 1946 do 1954 na podlagi sporazuma.

sklenjenega 16. avgusta 1945. Obe strani sta se nadalje sporazumeli, da je začasna razmešitev sovjetskih čet na poljskem ozemlju v sedanjih mednarodnih razmerah upravičena in potrebna, da pa nikakor ne more okrniti suverenosti poljske države ali pravega dela njevega vmešavanja v notranje zadeve LR Poljske. S posebnimi naknadnimi dogovori bodo došlo razporeditev in število sovjetskih čet ter druge podrobnosti.

Razvijanje sovjetsko-poljskih odnosov na načelih popolne enakopravnosti bo zelo ugodno vplivalo na krepitev prijateljstva in zavezništva med obema deželama. Prijateljstva ni moč predpisovati z dekreti niti odražati »z naredbami vlade«, še manj pa ga je moč vsiliti s silo. Pravo prijateljstvo namreč odnosi samo na enakopravnih odnosih in, kakor je rekel Gomułka, »izvira iz srca ljudstva«.

D. Tr.



Na ustju Sueškega prekopa napol potopljena ladja.

Obvezna vojaška služba na Tržaškem?

Trst, 20. nov. — Današnji »Messaggero Veneto« objavlja vest, da pripravljajo ukrep o obvezni vojaški službi na Tržaškem. List precizira, da bodo morali vojaški rok odslužiti samo zadnji trije ali dva letnika, medtem ko bodo mladeniči ostalih sedmih letnikov poklicani le na nabor ter vpisani v seznam tujkajšnjega vojaškega okraja. Ukrep je začel veljati v začetku prihodnjega leta.

V tej zvezi poročajo tudi o obnovitvi vojaškega strelišča na Opčinah, ki bi služilo predvsem vojaškemu izurjenju starejših letnikov, ki bi bili sicer za sedaj oproščeni obvezne vojaške službe.

Vrste francoskih socialistov se majejo spričo Molletove pustolovske politike

(Od našega stalnega dopisnika)

Paris, 20. nov. V dveh velikih političnih strankah, ki zbirata okrog sebe delavski razred, največji del naprednih sil v Franciji, prihaja do izraza trdna volja članov, da bi se naposled lotili proučevanja vprašanj, spričo katerih je socialistično življenje v Franciji ohromljeno. Te težnje, ki jih je najti tudi med komunisti, so pri socialistih dobile konkretno obliko. Medtem ko se pojavlja pri prvih opozicija proti vodstvu predvsem na prikrit, »izpodjedajoč« način, pa je ta opozicija med socialisti legalna, na širši podlagi, čeprav je tudi med njimi, zlasti v severnih federacijah, opaziti takšno »termistično« delovanje. Vodstvi obeh partij pa sta trdno odločeni, da se bosta z vsemi silami uprli reviziji uradne politike. V tem oziru je moč govoriti tudi o »stalizmu« Guya Molleta, Comina, Lacoste.

Neuspeh svedeške pustolovščine ne dopušča več Molletu, da bi izrabljaj sovjetsko intervencijo na Madžarskem in prikril posledice anglo-francoske agresije v Egiptu. Tako tisti, ki jih je razočaral neuspeh Molletove politike, kot tisti, ki morajo zaradi partijske discipline glasovati proti svojemu prepračenju, in tudi tisti, ki se sramujejo, ker je francoske socialiste doletela naloga napasti mlado suvereno državo, zahtevajo zdaj obračun.

Prva je spregovorila Andrée Vienot, bivša poslanica in dolgoletna članica Socialistične stranke, ki pravi, da ni moč ničesar več popraviti. Ko je izstopila iz stranke, je dejala: »Tragedija socialističnih borcev je v tem, da ne morejo, da niso sposobni ničesar več storiti, da bi popravili napake, ki jih je nakopičilo vodstvo.« Stevilni socialisti, ki pač ne morejo izdati strankinih tradicij, se stalno tolažijo z upanjem, da je vse to taktika in da bo konec koncev vlada našla svoj pot v socializem. Drugi, ki so zares prizadeti, vendar pa nimajo možnosti, da bi javno povedali svoje mnenje, pa menijo, da spričo rigorozno vsiljene discipline njihov izstop iz stranke razbija obroč, v katerem so zaprti borci Socialistične stranke.

Tudi drugi socialisti, ki se strinjajo z obrazložitvijo Andrée Vienot, kot so Verdier Andrée Philippe in drugi, sodijo, da je še zmeraj moč preusmeriti francoski socializem drugam, kakor ga pa vodijo Mollet, Pineau, Lacoste in Comin. Tem se je pridružil precej francoskih intelektualcev, ki so bili vselej na socialistični levici, toda niso imeli vpliva na politiko stranke. Njihovo delovanje je zdaj že zunaj okvira strankarskih organizacij in vodstva.

V manifestu, ki ga je član izvršnega odbora stranke André Philippe poslal federacijam, članom izvršnega odbora in sekretarjem socialističnih strank II. Internationale, opozarja na položaj francoske Socialistične stranke, ki je postala propagandni aparat vlade. Svobodno razpravo so povsem zatrlj, ugotavlja Philippe, ker ima partija v rokah aparat, ki se je docela podredil vladi.

Skupina socialistov sainske federacije je poslala Pierru Cominu pismo, v katerem zahteva izredni kongres stranke, kritizirajo vlado in zahteva njeno preusmeritev. Ti socialisti ugotavljajo, da je imela agresija proti Egiptu za francoske socialiste porazne posledice in zaključujejo, da je njihova dolžnost rešiti partijo pred sramoto.

Zahtevu po izrednem kongresu so ugodno sprejele tudi druge federacije, nekatere federacije, v katerih so »molletovci« sicer močni, pa so začele resno omahovati.

Tako je v severnih federacijah precejšnje vzemirjenje. Mnogi poznajo, laburistični kandidat pa je bil novinec in potemtakem volivci niso glasovali toliko za njega kot za Laburistično stranko in njen program, se pravi proti politiki konservativcev in Edenove vlade. Laburisti seveda menijo, da je takšen izid volitev njihova zmaga, moralna seveda.

(OD NAŠEGA STALNEGA DOPISNIKA)

London, novembra
Po štirinajstnevni ognjevitvi razpravi o »bližnjevzhodni zmešnjavi« so se zakonodajalci v britanskem parlamentu spet povrnili na razpravo o smrtni kazni. Nastalo je v glavnem zatisej in položaj je tako rekoč ustaljen, vsaj začasno. Kot kaže, je opozicija sklenila, da ne bo sprožila nove razprave o položaju na Bliznjem vzhodu, dokler ne bo o njem poročal Eden, ki bo govoril v Spodnjem domu brkone v začetku tega tedna, potem ko se bodo pokazali sledovi Hammarskjöldovega obiska v Kairu.

Novosti sta samo včerajšnja Bulganinova nota Edenu, o kateri tukaj menijo, da je zelo mila in da zveni bolj kot oštevanje kot pa kot grožnja, in pa izid dopol-

OB ROBU VELIKIH DOGODKOV TUDI MALE RAZLIKE

na političnem barometru dajo Angležem dosti snovi za ugibanja o razmerju med vlado in opozicijo

(OD NAŠEGA STALNEGA DOPISNIKA)

London, novembra
Po štirinajstnevni ognjevitvi razpravi o »bližnjevzhodni zmešnjavi« so se zakonodajalci v britanskem parlamentu spet povrnili na razpravo o smrtni kazni. Nastalo je v glavnem zatisej in položaj je tako rekoč ustaljen, vsaj začasno. Kot kaže, je opozicija sklenila, da ne bo sprožila nove razprave o položaju na Bliznjem vzhodu, dokler ne bo o njem poročal Eden, ki bo govoril v Spodnjem domu brkone v začetku tega tedna, potem ko se bodo pokazali sledovi Hammarskjöldovega obiska v Kairu.

Novosti sta samo včerajšnja Bulganinova nota Edenu, o kateri tukaj menijo, da je zelo mila in da zveni bolj kot oštevanje kot pa kot grožnja, in pa izid dopol-

Nennijeva odločitev

Zaradi vsega tega se vsiljuje vprašanje: ali je Nennijev sklep politično pravilen, ali postavljanje zidu med socialiste in komuniste zaradi združitve prvih s socialisti demokrati ne cepi delavskih sil, kar je končno napelo le v demokristjansko korist.

Ob sklenitvi zadnjega sporazuma med Socialistično stranko in Komunistično partijo (8. oktobra) je socialistični »Avantur« med drugim zapisal: »Sleheri ima svojo nalogo: buržoazija, da delavce razdvaja, socialisti, da jih združujejo...«

Ali ni sedanje Nennijeva ravnanje v nasprotju s temi ugotovitvami?

23. oktobra ob pol devetih zvečer se je ustavil počasni beograjecan v velikem romunskem mestu Temišvaru. Preostalih 600 km do Bukarešte vozi brzovlak. »Ne ekspres«, mi pojasne. Če pojde po sreči, bom na cilju ob osmih in štirideset minut.

Vlak stoji dolgo. Zelo dolgo. Natrpan je s potniki. Vsakdo ima svoj oštevilčen sedež. V oddelku II. razreda sedimo tesno drug ob drugem. Meni nasproti dva delavca z dekletoma. Vračajo se z dopusta. Ob meni je sivolasa, bleda dama, potlej postarni, v obraz zaripli možki in še — verjetno dva bolj vzvišena uradnika. Eden izmed delavcev ima nov svetlorjav plašč iz kameleje dlake. Otipavajo ga in se šalijo. Pomenkujejo se o cenah. Več ne razumem. V naši vrsti molčimo.

Poln vlak ljudi je tih in samotni. Siva, dolga postaja, kakršne so vse na svetu, je okrašena z romunskimi, jugoslovanskimi in rdečimi zastavami. Predvčeršnjem je pripeljala na obisk v Jugoslavijo romunska vladna delegacija.

Po peronu razobešeni zvočniki igrajo romunske in sovjetske korračnice. Našemu vlaku pridrvi nasproti skozi postajo nenavadni brzec z nekaj vagoni. Zateglo, dolgo in zamolčko tuli.

»Rusi« pravi eden izmed delavcev, in se nasmehe.

Habib Burgiba v ZDA

Washington, 20. nov. (AP). — Predsednik tuniške vlade Habib Burgiba je nocoj prispel v ZDA. Tu se bo mudil teden dni in se bo v tem času sestal s predsednikom Eisenhowerjem in drugimi državniki.

FRANCE BRENK

Zemlja je vendarle ravna

Samotni popotnik

Da, nekaj se dogaja. Kaj, še nihče izmed nas ne ve. Se ne vemo, da so prav ta hip na ulicah Budimpešte deset tisoč delavcev, intelektualcev — kadetov in študentov — vojakov in meščanov. Se ne vemo, da se naprej valj množični valjar, ki se je premaknil z mesta nekje v Poznanju, oplazil Poljsko in je zdaj zagazil v srce dežele prostranih ravnin, step in — urana.

Ta hip so začele ogrske množice svoj veliki pohod.

Za kaj? Zoper kaj?

Temišvar leži blizu jugoslovansko-ogrsko-romunske tromeje. Blizu Budimpešte kot Bukarešti. Tod v bližini je baje sovjetska tankovska divizija, ki bo med prvimi posegala na budimpeštanskih ulicah v boj. Drugič v enajstih letih umirajo na bregovih kalne Donave ob Budimu in Pešti Ivani in Fjodorji in Borisji. Umirajo hkrati z ogrskim ljudstvom.

Umirajo za kaj, umirajo zoper kaj?

Zemljevida Romunije nisem našel ne v Ljubljani in ne v Beogradu. Kasneje tudi ne v Bukarešti. Po zemljevidu Balkanske polotoka v sinovem atlasu skušam obnoviti svoje skromno srednješolsko znanje o

Združitev Nemčije je po mnenju Hruščeva v prvi vrsti stvar Nemcev

Moskva, 20. nov. (Tanjug). — V razgovoru s skupino prištevajočih gibanja za mir iz obeh delov Nemčije, ki se je od 6. do 12. novembra mudila v Sovjetski zvezi, sta se prvi sekretar CK KPZD Hruščev in predsednik vlade Bulganin dotaknili mnogih mednarodnih vprašanj, v prvi vrsti pa vprašanja združitve Nemčije.

Na današnji tiskovni konferenci so predstavniki obeh nemških delegacij izjavili, da je prvi sekretar CK KPZD poudaril, da se Sovjetska zveza ne bo vmešavala v notranja vprašanja Nemčije in da naj Nemci sami najdejo ustrezno pot za svojo združitev. Po njegovem mnenju naj bi se formalno skupno telo, v katerem bi predstavniki obeh delov

Nemčije povedali svoja mnenja in predloge ter se posvetovali, kako bi dosegli združitev Nemčije, ki je važno vprašanje za mir v Evropi. Hruščev je dodal, da sta Nemčija in Sovjetska zveza največ pretrpeli v minulih vojni in da ni razloga, da bi obe deželi v bodoče ne sodelovali. Za Nemce, ki so bili v minulih vojni na vzhodni fronti in za katere ni podatkov, je rekel, da jih je treba smatrati za mrtve ali pogrešane.

Predstavniki obeh delegacij so nadalje izjavili, da so med razgovorom s Hruščevom dobili mnenje, da on smatra, da bi morala združena Nemčija imeti status »oborožene nevtralnosti«, to je, da ne bi smela pristopiti k nobenemu vojaškemu paktu.

Potlej nismo šli v Romunijo.



Mestno središče Bukarešte

gi socialisti javno nastopajo proti Molletovi politiki.

Spričo neuspeha Molletove politike v Egiptu grozijo zdaj Franciji hude gospodarske posledice, med delavci pa vzbujajo strah pred brezposelnostjo, ki je že začela groziti v avtomobilski industriji. V takšem položaju bi utegnili zahteva po sklicanju izrednega kongresa in opozicija proti Molletu in Cominu najti veliko prijateljev. Razočarani francoski socialisti zahtevajo od Molleta obračun. In čeprav je ta protest malce pozen, je treba poudariti, da so se tisti, ki zdaj dvigajo svoj glas proti svedski pustolovščini in njenim podvodnikom, na zasedanju zbornične skupine pred glasovanjem v zbornici postavili po robu Molletovemu sklepu, da bo z orožjem nastopil v Egiptu.

B. Pešič

Jordanija bo odpovedala pogodbo z Britanijo

Aman, 20. nov. (AFP). — Jordanska skupščina je soglasno sklenila vzpostaviti diplomatske stike s Sovjetsko zvezo in LR Kitajsko. Parlament je nadalje soglasno sprejel priporočilo vladi, naj razveljavi jordansko-britansko pogodbo.

Nova arabska zahteva

New York, 20. nov. (AFP). — Delegacije 11 arabskih dežel v Združenih narodih so s pismom zahtevale od generanega sekretarja Hammarskjölda, naj sezna vse članice z ravnanjem izraelskih okupacijskih oblasti na področju Gaze, da bi se Generalna skupščina ponovno zavzela za izpolnitev resolucije o takojšnjem umiku izraelskih čet z egiptovskega ozemlja.

V pismu je rečeno, da so arabski begunci iz Palestine izpostavljeni brutalnemu ravnanju izraelskih oblasti, ki prebivalstvo na tem ozemlju ubijajo, deportirajo in terorizirajo.

Madžarski begunci

New York, 20. nov. (AP). — Generalni sekretar OZN Hammarskjöld je danes sporočil, da bo v prihodnjih šestih mesecih treba devet do 11 milijonov dolarjev za madžarske begunce. Dodal je, da je doslej z Madžarskega pobegnilo okoli 34.000 ljudi.

Odšli smo študirat v Prago. Devet slovenskih študentov, oktobra 1938, ko so Nemci zasedli Sudete. Pot je bila vlakom zastavljena. Ponoči smo hodili deset kilometrov »med dvema frontama«, med nemško, ki je bila, in češko, ki je ni bilo. Marca 1939 smo pričakali v Pragi Hitlerja. Bili smo blokirani, pomagali so nam češki prijatelji. Nato Berlin, München, razpad lastne države, osvobodilni boj — zapor, internacija, parti-zanstvo. V Sudetih nismo vedeli, od kod bo padel prvi strel — in smo se bali. Potem so padali strelji vseprek. Leti in leta. Ismed devetih tedanjih tovarišev štirih nisem nikoli več srečal.

(Nadaljevanje na 5. strani)

Z R N A I Z N A Š E G A K M E T I J S T V A

Povečanje proizvodnje in dvig storilnosti v kmetijstvu

osnovne misli s kongresa kmetijskih in gozdnih delavcev Jugoslavije

Na nedavnem kongresu kmetijsko gozdnih delavcev in uslužbencev Jugoslavije je večina govornikov prikazovala pomen in nužnost povečanja kmetijske proizvodnje ter storilnosti dela v kmetijstvu, če hočemo hitreje izboljšati življenjsko raven naših delovnih ljudi.

Zelo razgibana je bila razprava o hektarskih donosih, koriščenju mehanizacije, o uspešni semenske službe in o pravočasni setvi, kajti vse to lahko zelo vpliva na boljše ali slabše donose v kmetijstvu. Sodeč po dosedaj opravljeni setvi v okviru Jugoslavije in predvsem v žitornih področjih, bo tudi letošnja jesen ostala precej stotina na površini nezasejanih ali pa bodo zasejane pozno, kar je le slabo zagotovilo za zadovoljive hektarske donose. Slišati je bilo tudi razna opravila. Res, bila je jesenska suša v južnih krajih domovine, toda prav na kongresu so govorili o tem, da so naši kmetijski proizvajalci le malo storili za to, da bi kljub suši, z globokim oranjem in dobrimi pripravami zasejali čim več površin. Neki diskutant je opozoril, da v nekaterih drugih državah ob sušnih letih močno prakticirajo 30 do 40 cm globoko oranje za jesensko setev, tako da sejejo v vlažno zemljo. S tem pa se pri nas ne moremo pohvaliti, uvažamo pa veliko pšenice, čeprav bi lahko bila Jugoslavija med prvimi pridelovalci pšenice. Sredstva, potrošena za uvoz pšenice, bi lahko koristno uporabili za druge potrebe, za modernizacijo našega kmetijstva.

Pri vseh teh naporih za povečanje pridelka morajo odigrati socialistična kmetijska gospodarstva, kmetijske zadruge, kmetijski strokovnjaki, najvažnejši vloga. Naj ob tej priložnosti poudarimo pomembnost raznih pospeševalnih organizacij in kmetijskih inštitutov, o čemer so obširno razpravljali tudi na kongresu. Inštituti naj bi imeli več neposredne zveze in bolj naj bi sodelovali s kmetijskimi gospodarstvi ter svoja zapazanja in ugotovitve takoj posredovali prakti, tako da bi bilo tudi znatno delo bolj kot dosedaj usmerjeno k neposrednemu dvigu kmetijske proizvodnje. Tudi ugodnejši položaj in večja sprostitve odkupnih cen pšenice bodo nedvomno vplivali tudi na proizvajalce, da bo trg bolj založen. Glede vedno večjih investicijskih sredstev za pospeševanje kmetijstva je na splošno prevladalo mnenje, da je treba investiranje v kmetijstvu usmeriti predvsem na ukrepe, ki bodo hitro prispevali k višji kmetijski proizvodnji.

Za ureditev razmer na našem kmetijskem trgu pa bo treba v smislu sklepov kongresa urediti odnose med proizvajalci, odkupniki in podjetji in potrošniki. Se vedno ni zamrlo praksa, da posredniki zaslužijo več kot proizvajalci, vrh tega pa zavlačujejo s preskrbo potrošnih središč, trpijo pa seveda potrošniki. Predlagali so tudi, da je treba tudi v kmetijstvu bolj okrepiti sodelovanje med kmetijskimi proizvajalci in kmetijsko predelovalnimi obrati. To sodelovanje bi tako s proizvodne, kakor tudi s finančne strani lahko pozitivno vplivalo na nadaljnje povečanje kmetijskih pridelkov in na njihovo pocenitev. Kako opravičiti, da so skoraj vsa socialistična gospodarstva v Jugoslaviji opustila refo pitalncev zaradi neugodnih tržnih cen in nesorazmerja med cenami krmil in odkupnimi cenami, po drugi strani pa so podjetja živilske industrije, ki izdelujejo mesne izdelke, dosegla lepe dobičke. Kljub vsemu pa mora naša država uvoziti vsako leto več tisoč ton masti za široko potrošnjo. Značilen primer, ki govori o prid takšne kmetijsko predelovalne kooperacije je kmetijski kombinat Belje, kjer vse kmetijske pridelke sami tudi predelujejo. To podjetje je v celoti tudi rentabilno in brez posebnih posredovalcev prek svojih poslovalnic neposredno prodaja svoje proizvode. F. M.

V murskosoboškem okraju odpravljajo pomanjkljivosti v zadrugah

Lani so kmetijske zadruge v murskosoboškem okraju investirale v razne dejavnosti 49 milijonov dinarjev, od tega 37 milijonov lastnih sredstev. Največ — 32 milijonov dinarjev — so potrošile za nakup plemenske žilvine, traktorjev, mlatilnic in drugih kmetijskih strojev. Razumljivo je, da lastna zadržana sredstva ne zadoščajo niti za najnujnejše investicije, zato se bodo morale zadruge vedno bolj usmerjati na investicijske kredite. Kljub temu, da so lansko leto ukinili nekatere zadruge ekonomske in prepisali osnovna sredstva na druge gospodarske organizacije, se je vrednost osnovnih sredstev vseh zadrug v okraju v zadnjih dveh letih povečala za več kot 50 milijonov dinarjev.

ZADRUGA PREVZELA DOBRŠEN DEL IZMENJAVE BLAGA MED MESTOM IN DEZELO

Promet trgovskih odsekov z drug je bil lani dvakrat večji kot pred dvema letoma in je dosegel 2743 milijonov dinarjev. V dveh letih so zadruge povečale odkup za štirikrat, promet potrošnega blaga pa samo za 30%. Zaradi večjega odkupa kmetijskih pridelkov v letošnjem letu pa računajo, da bodo trgovski odseki presegli lanski promet za okrog 400 milijonov.

V letošnjem letu, ko so zadruge znatno boljše gospodarile kot prejšnja leta, so imele 17 milijonov dinarjev dobička. Res pa je, da so v nekaterih trgovinah še stare pomanjkljivosti, katerih rezultat je okrog 4 milijone dinarjev izgube. Tudi strojni odseki niso najboljše gospodarili. Zaradi preizkušnje kalkulacije oziroma preslabega izkoriščanja strojev so imeli 6,8 milijonov dinarjev izgube. Traktorji še nimajo vseh priključkov za kmetijsko dela in so delali v letošnjem prvem polletju povprečno po 700 ur. Če bi bili traktorji polno izkoriščeni, bi bila vsaka delovna ura znatno manj obremenjena s prispevki za amortizacijo, plačo traktorista in drugimi dajatvami.

PREVELIKE ZADRUGE OVIRAJO NAPREDEK

Pred tremi leti je bilo v okraju 110 kmetijskih zadrug, sedaj pa jih je samo še 65, ker se je 29 zadrug združilo s sosednjimi, a nekatere zadruge so ukinili zaradi slabega gospodarjenja.

Lenuhe izločajo čeprav imajo premalo delavcev

Kmetijsko gospodarstvo Jurij ob Pesnici je že v prvih treh letih svojega obstoja kar dobro gospodarilo, saj je prigrisalo 13 milijonov din dobička. S tem dobičkom in investicijskim kreditom so nabavili več kmetijskih strojev in popravili 13 stanovanjskih hiš, uredili kletne prostore, popravili važno cesto, uredili sadno plantažo in obnovili vinograd.

Uspehe pa ima kolektiv med drugim tudi zato, ker izloča iz svojih vrst take delavce, ki so samo za število in v napoti pri delu. Tako so delovne skupine na Pesnici in Jurovskem vrhu izločile iz svoje srede vse take delavce, ki so slabo opravljali zapužane jim naloge in so pri delu lenarili. To je precej prispevalo k povečanju storilnosti, pa tudi k višjemu in boljšemu pridelku, ker se je hkrati povečala vestnost in pridnost drugih delavcev. Res pa včasih vsega dela ne zmorejo sami. Zato je sindikalna organizacija predlagala, da bi pomanjkanje delavcev ob največjih delih lahko omilili s priložnostnim delom družinskih članov za poslenih delavcev. Zene in mladina lahko pomagajo pri lažjih delih, kot pri vezi trte, sušenju sena in podobnem. S takim delom bodo povečali družinske dohodek bolj, kot če bi v prostem času delali pri zasebnikih. Pravočasno opravljeno delo bo namreč povečalo pridelke in dohodek gospodarstva, kar se bo poznalo pri služku vseh delavcev.

Posek lesa v okraju Maribor

Kot predvideva družbeni plan, bodo v mariborskem okraju prihodnje leto posekali nekaj več kot 340.000 m³ lesa, ali 90% ocenjenega prirastka v okraju. Predvidena sestava sicer ni v skladu s težnjo splošnega varčevanja in čunjanja gozdov, vendar je neogibna zaradi potreb po ključnih sortimentih, to je po jamskem in celuloznem lesu za našo industrijo. Na drugi strani pa bo uprava za gozdarstvo posvetila večjo skrb vzgoji, negi in vzdrževanju gozdov. Obnovili bodo 650 ha gozdov in razširili gozdne drevsnice, precej gozdnih površin pa bodo skrbno očistili. Za vsa ta dela bodo potrošili nad 11 milijonov dinarjev.

radi slabega gospodarjenja. Na žalost pri združevanju zadrug niso dovolj proučili vseh okoliščin in posledic združevanja in sedaj ugotavljajo, da so v Lendavi, Murski Soboti, Beltincih, Križevcih pri Ljutomeru in še ponekod zadruge prevlekle. V takih zadrugah ne more priti do popolnega izraza združna demokracija, niti ne morejo na vsem obširnem področju organizirati pospeševanja kmetijske proizvodnje. Velike zadruge imajo vrh tega tudi najnižji odstotek včlanjenih kmetijskih gospodarstev, ker pač niso mogle pritegniti vseh članov priključenih zadrug, še manj pa nove člane. Zaradi tega, ki jih imajo prevlekle zadruge, so zadržani delavci in politične organizacije na področju nekaterih prevelikih zadrug sklenili ustanoviti nove zadruge, ki bodo lahko pritegnile čimveč kmetovalcev.

S SEJE STROKOVNEGA ZDRUŽENJA KMETIJSKIH GOSPODARSTEV SLOVENIJE

Obdržali naj bi dosedanji način DELITVE DOBIČKA

Te dni je imel upravni odbor združenja kmetijskih gospodarstev sejo, na kateri so razpravljali o izpolnitvi letošnjih proizvodnih planov in o predlogih načrtov kmetijskih organizacij za prihodnje leto.

Odborniki so menili, da je gospodarstvo na posestvih v letošnjem letu bilo uspešno in ni bilo večjih odstopanj od proizvodnih planov. Glede predloga družbenih obveznosti in proizvodnih načrtov za drugo leto pa so menili, da naj bi način delitve dohodka kmetijskih posestev ostal tak kot letos, pregledati pa bi bilo treba, kakšne bodo posamezne obveznosti znotraj razdelitve dohodka. Mišljenja so namreč, da je glede višine skupnih družbenih obveznosti treba načeloma socialistična kmetijska gospodarstva vsaj približno izenačiti s skupnimi družbenimi obveznostmi kmetijstva na splošno.

Predlagali so tudi, da bi bilo treba pri obravnavanju socialističnih kmetijskih posestev kot celote točneje ločiti posestva, ki so vsaj delno že dograjena in ki obstajajo že dalj časa in zato lahko v celoti krijejo družbene obveznosti, vstevši tudi anuitete.

VSAK ČLAN POVPREČNO ČETRT MILIJONA

Kmetijska zadruga Sentilj pod Turjakom je majhna, saj ima komaj 40 članov, kar pa zadržavkov ne ovira preveč, da ne bi razvili raznih dejavnosti. Kreditni odsek so ustanovili že pred desetimi leti. V dolgoletnem poslovanju si je odsek pridobil tako zaupanje vseh zadržavkov — saj oni usmerjajo in delijo nad njegovim poslovanjem — da mu bres krivih zaupajo svoje prihranke. Lani je imel kreditni odsek Kmetijske zadruge Sentilj 5 milijonov din hranilnih vlog, ki so se v letošnjem letu že podvojile na 10 milijonov din. Zadržniki pravijo, da je pri kreditnem odseku njihov denar bolj varen kot doma, razen tega pa se vloga poveča še za obresti. V kreditnem odseku naložen denar koristi tudi njihovem združnemu gospodarstvu in posameznim zadržavnikom, ker lahko najamejo posojilo, če trenutno potrebuje več denarja, kakor ga imajo sami. Sedanje vloge znašajo povprečno četrt milijona na vsakega člana zadruga.

V letu 1957 bodo precej investirali za izboljšanje poljedelstva in vrtnarstva na Koprskem

Na Koprskem uporabljajo od približno 9250 ha njivskih in vrtnih površin nekaj več kot 4127 ha za pridelovanje vrtnin. Na Koprskem je pravzaprav težko razmejiti površine in kulture, ker se ne da določiti čistih nasadov vinogradov od poljedelskih posevkov in vrh tega kulture po večkrat na leto menjajo. Precej prakticirajo tudi z vmesnimi kulturami in podsevkami, medtem ko je kolobar v glavnem slab ali sploh ni urejen.

Hektarski donosi poljedelskih kultur so na Koprskem precej visoki, razmeroma nizek pa je pridelok krompirja, največ zato, ker ga izkopavajo, še preden dozori. Temu ni čudno, saj je zgodnji krompir zelo iskano tržno blago. Donos krompirja bi s sodobnimi agrotehničnimi ukrepi lahko povečali za 50 in celo več odstotkov. Posvetilo škocjan je že doseglo lepe hektarske donose in pridelalo po 40 q pšenice na ha, medtem ko 350 do 400 q paradiznika na ha že ni nikarkoli redkost. Količina in vrsta pridelkov na Koprskem nista stalni. Kljub temu, da sta se doslej vedno menjali v skladu s potrebami oziroma zahtevami tržišča, je sedaj že mogoče predvideti, katere kulture bodo imele prednost. V zadnjih petih letih so na področju koprške kmetijske proizvodnje zveze pridelale 21.657 ton tržnih presezkov raznih vrtnin, za katere so iztržili, upoštevajoč lanskoletne cene, 350 milijonov dinarjev.

V murskosoboškem okraju je v kmetijsko revnejših krajih veliko več kmetijskih gospodarstev včlanjenih v zadruge kot v premožnejših krajih. Tako je na primer v občini Grad in Petrovci-Salovci včlanjenih več kot 90% vseh gospodarstev, v Ljutomeru in lendavski občini pa samo 24%. Podoba je, da se revnejši kmetovalci veliko bolj združujejo okrog zadrug kot premožnejši, čeprav lahko kmetijske zadruge pomagajo obojim enako.

ZAPOSTAVLJANJE ŽENA IN MLADINE

V upravnih odborih kmetijskih zadrug je med 538 člani samo 19 žena in 6 mladincev. Tudi v pospeševalnih odborih, ki imajo 1380 članov, je le malo žena in mladine, kar dokazuje, da so tako žene kot mladina pri zadrugah še vedno močno zapostavljene. P. J.

Iz naših VASI

KMEČKI PRAZNIK V SEČOVLJAH

Kmetijska zadruga Sečovelje je organizirala kmečki praznik, ki je trajal teden dni. Razen kmetijske razstave v Ravnu, so imeli tudi več drugih prireditev, ki so bile zelo dobro obiskane. Pri raznih nastopih je množično sodelovala mladina. Predvajali so tudi film »Silke iz naše vasi«.

ŽENE NAJ SE BOLJ UVELJAVLJO KOT PROIZVAJALKE

V koprskem okraju so letos ustanovili 35 odborov žena zadržavnic z 215 članicami. Letos so organizirale s tečajev v okrajnem merilu in več gospodinjstvih tečajev, ki jih je obiskovalo več kot 600 kmečkih žena. Povsem pa se vsi odbori še niso znašli v svojem delu, zlasti se še žene niso dovolj uveljavile kot proizvajalke. Aktivov mladih zadržavnikov pa je v okraju šele sedem. Tako ženam kot mladini bo potrebna še večja pomoč političnih organizacij na terenu.

Uspehi zaščite rastlin v Makedoniji

Ceprav je služba za zaščito rastlin v Makedoniji še dokaj nova, se vendarle dobro razvija. V tej republiki imajo 13 dobro opremljenih sektorskih postaj. Te postaje skrbje za zimsko in letno škropljenje sadnega drevja, ki je zlasti v sadjarskih okoliših, kot so Prespa, Tetovo in Gostivar, dobro organizirano. Dobre uspehe so dosegli tudi pri uničevanju gobarja, precej škode pa še vedno delajo v gozdovih in sadovnjakih razni drugi škodljivci. Tudi koblice so v tej republiki še vedno resen problem. Preteklo leto jih je bilo toliko, da vsa razpoložljiva sredstva za zapraševanje še zdaleč niso zadostovala za njihovo uničenje. Proti koblicam, ki ogrožajo okrog 75.000 ha zemljišča, bodo prihodnje pomlad organizirali splošno akcijo.

Dve bogati žetvi v enem letu

Uprava za izgradnjo prekopa Donava—Tisa—Donava ima med Vrbasom in Kulo v Bački svojo poskusno postajo, kjer so letošnja jesen prvič uspešno pokazali, kaj je moč doseči z umetnim dežjem. Zaradi suše so drugi kmetovalci v teh krajih morali odložiti setev, poskusna postaja pa je od 28. septembra do 11. oktobra posejala vse ozimne kulture, ker je v razdobju 10 dni dvakrat umetno namočila njive do 30 mm.

Za pridelovanje semena sladkorne pese sta sicer ob normalnem pridelovanju, t. j. brez namakanja potrebni dve leti. Poskusna postaja pa je pridelala seme že v enem letu — spet zaradi namakanja. Avgusta, brž ko so pospravili pšenico, so polja zallili in posejali sladkorno peso za seme. Do novembra napravi pesa bujno zeleno listje, pod zemljo pa gomolje. S tem je proizvodnja skrajšana za celo leto, hektarski donos pa za 47,8% višji. Pomemben uspeh te postaje je tudi dvojna žetev v enem letu. Na eni izmed poskusnih parcel so lani po žetvi ozimne pšenice, ki je dala 35,6 q na ha, posadili fižol in cvetoča ter posejali grahorico. Druga žetev je bila izredno bogata: stročjeva fižola so pridelali 43 q, stročjevega fižola 23 q na ha.

Poskusna postaja je v treh letih svojega obstoja ugotovila, da namakanje hkrati z drugimi agrotehničnimi ukrepi lahko zelo učinkovito vpliva na hektarski donos. Doslej so na namakanih površinah pridelali za 64% več sladkorne pese, za 77,5% več sončnic, za 39% več krompirja, za 12 do 18% več koruze, lucerno pa so namesto dva do trikrat, kosili kar petkrat.

Ugodne razmere za večje pridelovanje namiznega grozdja

Društvo kmetijskih inženirjev in tehnikov pri Okrajni zadržni zvezi Koper je te dni razpravljalo o možnostih za pridelovanje raznih vrst namiznega grozdja na Koprskem. Kot so ugotovili, so za to zelo ustrezne razmere v obalnem področju. Praktično pa je to dokazalo kmetijsko državno posestvo v Crnem Kalu, ki je letos pridelalo lepe količine namiznega grozdja in ga je tudi vnovčilo po ugodni ceni. Z novimi količinami namiznega grozdja bo omogočena boljša preskrba domačega trga, razen tega pa so tudi vsi pogoji za izvoz, zlasti če upoštevamo, da je v Dekanih hladilnica s precejšnjo zmogljivostjo. O.

Koristne zanimivosti

NOVA TOVARNA MESNIH KONSERV...

V sklopu znane tovarne mesnih izdelkov Gavrilovič v Petrovci je začela obratovati nova tovarna mesnih konzerv. V tovarni je vse delo mehanizirano, naprave in stroje so uvozili iz Nemčije in Velike Britanije. V prvih desetih mesecih letošnjega leta je tovarna Gavrilovič izdelala za milijon dolarjev mesnih izdelkov.

IN TESTENIN

V žitornih Senti, kjer je bila že dolgo časa potrebna po tovarni testenin, so tovarno letos končno začeli graditi. Obratovati bo začela v začetku prihodnjega leta.

ZARADI KOMPLEKSOV KRAV — MANJ MLEKA

Veterinarji — psihologi s Ohijske univerze v Združenih državah Amerike so ugotovili, da dajejo krave veliko manj mleka, če jih mučijo razni kompleksni. Pri proučevanju možnosti za večjo proizvodnjo mleka so ugotovili, da krave kar lahko vržejo iz tira razne psihološke motnje. Krava na primer zlasti močno trpi, če ni vodja črede in daje v takem primeru manj mleka.

V AFRIKI 75%, V AMERIKI PA DELA 15% LJUDI V KMETIJSTVU

V svetovnem gospodarstvu je zaposleno skupno 1025 milijonov prebivalstva vsega sveta. V kmetijstvu je zaposleno 99% ljudi, v obrtniško industrijski dejavnosti 18%, razne naloge pa opravljajo 23% ljudi. S kmetijstvom se v največji meri ukvarja prebivalstvo Afrike in Azije. Medtem ko je v Afriki 75% kmečkega prebivalstva in v Aziji 73%, je ta odstotek v industrijskih deželah mnogo nižji, saj znaša v Severni Ameriki 15%, v Zapadni Evropi pa 20%.

NA OKROG 11.200 HA BOMO POSEJALI SEME HIBRIDNE KORUZE

Prihodnje leto bomo v Jugoslaviji pridelali seme hibridne koruze na 11.200 ha. V vojvodini bodo posejali 5500 ha, v Srbiji in na Hrvaškem 2500 ha, v Makedoniji 500 ha, Bosni in Hercegovini 200 ha itd.

HKRATI Z VEČANJEM POVRŠIN SE MORA VEČATI TUDI PRIDELEK

Leta 1939 je imela Jugoslavija 223.000 ha površin zasajenih z vinsko trto. Sedaj imamo 250.000 ha vinogradov, toda ker zapostavljamo selekcijo pri razmnoževanju vinske trte, je sedaj pridelok grozdja za milijonov 150.000 kg manjši kot je bil pred vojno. Z novim petletnim programom razvoja vinogradništva, ki predvideva obnovo površin, rajonizacijo vinogradniške proizvodnje, selekcijo, vsklajevanje sortimantov, racionalizacijo proizvodnje in pridelavo grozdja, računamo, da se bo proizvodnja grozdja povečala za 13% že leta 1961, čeprav bodo površine rodnih vinogradov za 6% manjše. Za izpolnitev tega programa bodo me drugim nabavili 370 vinogradniških traktorjev s potrebnimi priključki.

LETOS DOBER PRIDELEK TOBAKA V MAKEDONIJI

Po oceni strokovnjakov bo značilni letošnji pridelok tobaka v Makedoniji okrog 15.500 ton, kar je za okrog tisoč ton manj kot so predvidevali. Od letošnjega pridelka tobaka je okrog 11.000 ton namenjenih za izvoz.

POL MILIJONA OVAC BODO MERINIZIRALI

Ze dosedanj uspehi merinizacije ovac v naši državi so toliko veliki, da je živilo domačih ovac oplemenjenih z merino ovni iz leta v leto večje. Za leto 1954 je predvidena merinizacija več kot milijona ovac, kar bo tudi prispevek k kakovostni prerasnitvi naše živinoreje.

SEJA REPUBLIŠKE KOMISIJE ZA PRODUKTIVNOST DELA IN DELOVNA RAZMERJA

ZA PRESEGANJE NORM POLNO IZPLAČILO

Ukrepi za izboljšanje vzgoje strokovnih kadrov — Sedanje formiranje sklada za premije ne ustreza

Ljubljana, 20. nov. Danes je bila v Ljubljani seja republiške komisije za produktivnost dela in delovna razmerja. Razpravljala je, kako doseči kar najbolj sistematično vzgojo kadrov v pogledu organizacije dela, dvigovanja produktivnosti, izboljševanja varnosti pri delu in podobno že v strokovnih šolah, ki vzgajajo bodoče kadre.

Po podrobnih proučitvah sedanjih razmer je komisija sklenila, da se bo zavzela za povečanje števila šolskih ur, določenih za tovrstna predavanja, in da bo skušala predavati tudi na vsebinsko izboljšanje sedanjih učnih programov, in sicer s pomočjo Zavoda za proučevanje organizacije dela in varnosti pri delu LRS ter Republiškega sveta za šolstvo. Ker o teh vprašanih oziroma predmetih še nimamo učbenikov, je omejen inštitut tudi nalogo, naj v pomoč predavateljem pripravi primerna predavanja in seminarje. Za izpolnitev programov na univerzi pa bo komisija organizirala posvetovanje s predsedniki komisij za učne programe pri fakultetnih svetih, ki so kot družbeni organi najbolj poklica-

ni, da zagotovijo ureditev tega vprašanja. Komisija je nadalje razpravljala o izvajanju premijskega nagrajevanja v 18 večjih podjetjih Slovenije. V analizi rezultatov posebne ankete, ki je zajela ta podjetja, je ugotovila, da je premijski sistem pozitivno vplival na dvig produktivnosti dela, da pa bo treba čimprej odstraniti vzroke za nekatere pomanjkljivosti, ki znatno otežujejo pravilno izvajanje te vrste nagrajevanja. Predvsem ne ustreza sedanje formiranje sklada za premije iz tistega dela dobička, ki je namenjen za izplačilo celotnemu kolektivu, vendar v sedanjih razmerah tudi ne kaže preiti na vračunavanje premij v lastno ceno proizvodnje. Tako bi lahko

vračunavali le premije za prihranke, ki jih podjetja lahko 100 odstotno točno dokažejo s knjigovodskimi podatki. Gre na primer za zmanjšanje izdatkov, za prihranke pri materialu in podobno. O tem, kaj bi lahko vračunali v polno lastno ceno, bo komisija izdelala poseben predlog Izvršnemu svetu. Glede na to, da podjetja zelo pogrešajo določene kriterije za sestavljanje premijskih pravilnikov, bo komisija tudi sestavila posebno priporočilo podjetjem, v katerem bo navedla najvažnejša načela, ki jih bodo podjetja dolžna upoštevati pri sestavljanju pravilnikov. Naposled je komisija kratko razpravljala še o pojavu, da je v letošnjem prvem polletju padlo za 0,9 % število učinkovitih delovnih ur, opravljenih po učinku dela. Ugotovila je, da je tega krivo predvsem zmotno, vendar močno razširjeno mnenje, da se delavcem lahko izplača za opravljeno delo največ 10 % nad tarifno postavko. Obsodila je to »strženje« zaslužkov, ki ga tu in tam v letni zasledimo, ter bodo vsi okrajni tainiki za delo ter okrajne komisije za plače prešli navodilo, naj preprečujejo take nezakonite pojave, ki hromijo prizadevanje za večjo produktivnost, ter zagotovijo, da bo vsak delavec v resnici prejel, kolikor bo zaslužil za opravljeno delo ne glede na prekoračenje norme. Podrobneje bo komisija o tem vprašanju razpravljala na prihodnji seji. Vh

To in ono iz Zagorja

Zagorske Svobode so že zaključile obne zbornice. Na njih so pregledali uspehe in neuspehe v preteklem letu. Hkrati so se na teh občnih zborih pomenili, kaj bodo delali v prihodnjem letu, da bodo zadovoljni oni in zagorski delovni in kmetijski človek.

Po dolgem premoru so zagorske Svobode priredile v soboto 17. in nedeljo 18. t. m. Veseli večer, ki je bil v domu Partizana. Številni poslušalci so bili navdušeni nad tem večerom, saj je bil program zelo pester in je zadovoljil mlade in stare. Na Veselim večerih je sodeloval tudi plesni sekretist Svobode iz Zagorja. Veseli večer bodo ponovili tudi v Kisovcu in Izlnah. Zazeleno pa bi bilo, da bi Zagorjani nastopili tudi po naših vaseh.

Te dni so v zagorski občini občini zbori sindikalnih podružnic. Občne zbornice so že imeli na obratih Kotredež, Loke-Kisovca in Strojni obrat rudnika Zagorje, ki so bili dobro obiskani. Posamezna poročila, kakor tudi razprave so nadvse zanimive in pestre. V prihodnjih dneh bodo imele občne zbornice še ostale sindikalne podružnice.

V Zagorju in bližnji okolici so minuli teden nastopili na vidnih mestih nove oglasne deske. Prej so razni plakati, letaki in oglasni neokusno krasili razne pločve in hiše, zdaj pa so le-ti našli prostor.

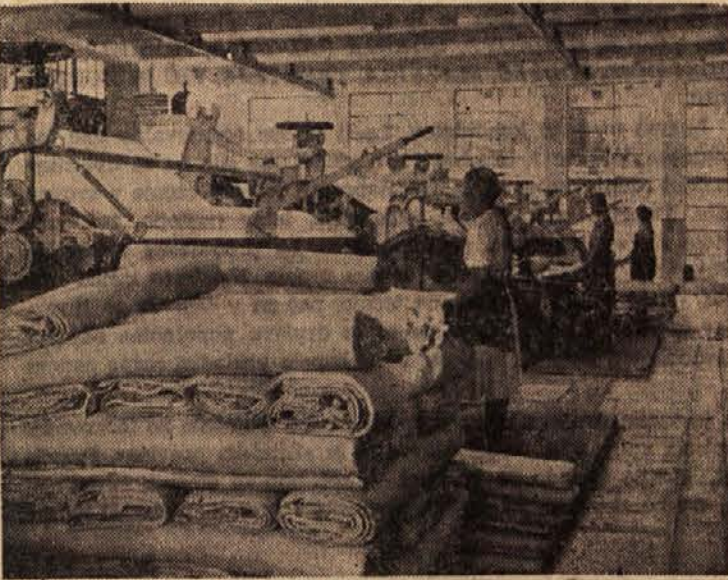
Bliže komuni

V videmsko-krški komuni se lep čas ne bo zmanjkalo potreb. Na vseh koncih in krajih so: ceste, mostovi, elektrika, stanovanjska poslopja, voda, komunalne naprave, melioracija Krškega polja. Nepregledna vrsta odprtih vprašanj, ki jih bo življenje v komuni polagoma reševalo ob sodelovanju vseh občanov. Kolikor hitreje bo teklo v komuni življenje, kolikor hitreje bo naraščal narodni dohodek, toliko hitreje bodo z dnevnega reda odhajala odprta vprašanja, posebno še, če bo v prizadevanjih čedalje bolj čutili skupnost komunne, sodelovanje vseh proizvajalcev, skratka vseh občanov.

V presoji odnosov med občino in gospodarskimi organizacijami, s čimer je mogoče vsaj v nekem smislu ocenjevati razvojno pot v komunno, se kaže, da se nekatere gospodarske organizacije

tako po svojih načrtih in tudi po delu organsko vračajo v celotno, torej skupno življenje komunne, medtem ko pa je pri nekaterih še čutili, da so vase zaprte ter njihovi kolektivi bolj ali manj žive v nekakšnem izoliranem samozadovoljstvu. Slednje je očitno zlasti za tovarno celuloze in roto papirja, od koder se ni vzplamtelo tisto živo in prizadevno sodelovanje v celotnem ekonomskem življenju občine. Resda delovni kolektiv zadovoljivo izpolnjuje svoje proizvodne naloge. Ali s tem za člane kolektiva kot občane še ni vse opravljeno, kakor bi se jih problematika občine v ničemer ne tikala. Vsakdo ostane tudi po opravljenih nalogah v proizvodnji občan, ki mu ne sme biti vseeno, kako je s cestami, kako z elektrifikacijo, kako s šolstvom, kako z razvojem kmetijstva, kako s kanalizacijo, skratka, z vsem tistim, kar štejemo med osnovne reči rastočega življenjskega standarda. Če n. pr. okoli 50 delavcev, ki delajo v Celulozi, trka glede elektrifikacije svoje vase samo na vrata občine, potem to kaže, da glede tega vprašanja ni pravnega sodelovanja med občino in gospodarsko organizacijo. Nergati samo nad občino pa imeti hkrati vse možnosti za izdatno sodelovanje pri reševanju posameznih vprašanj, pač kaže, da hodita dva soseda različno pot v komunno, čeprav sta oba doma pod isto streho. Skratka gre že v osnovi za občutek, da je vsako delo komunne, ki diha isti zrak, hodi po istih cestah, v iste šole, čez iste mostove, prižiga isto elektriko ali pa si še sveti s petrolejem.

Neprimerno bolj se je v življenje komunne v tem času vrasla in nekako organsko vlikavila Tovarna čokolade in likerjev. Njo bi lahko navajali kot značilen primer aktivnega sodelovanja z občino. Ko so tu sestavljali elaborat o prestativni obratov ter o razširitvi, so se globlje zamislili v ekonomsko problematiko občine in celo daleč čez njene meje v celotno gravitacijsko področje sadjarstva in kmetijstva. Iz elaborata diha izrazita skrb za ekonomski napredek celotne občine, tu so zbrane številne pobude, ki nesporno kažejo, kako se bo moralo usmeriti v občini kmetijstvo, da se bo moglo povprečje do višjih donosov zlasti v sadjarstvu kot svoji osnovni panogi. Resda tovarna za te svoje načrte ni še dobila družbenih sredstev, kakor jih je bila dobila tovarna celuloze in papirja, ali ne glede na to je že v svoji zamisli našla pot k najtesnejšemu sodelovanju z vso občino ter pokazala skrb za celoten ekonomski razvoj in pripravljenost pri reševanju vseh vprašanj skupnega življenja v komunni. K-



Iz tovarne roto papirja v Vidmu-Krškem

IZ KRAJEV OB MURI

Tuberkuloza še vedno pereče socialno zlo

Tuberkuloza ima v Pomurju zelo ugodna tla, predvsem zaradi dokajšnje zaostalosti prebivalstva, nezadostne zdravstvene prosvetljenosti, socialnega sestava prebivalcev, prenaseljenosti, sezonskega problema, uživanja enostranske, nezadostne, na vitaminih in beljakovinah bolj revne hrane, alkoholizma, in marsikje neurejenih komunalnih naprav. Bolezen je zaradi slabih življenjskih pogojev še najbolj razširjena med Cigani, vendar pa umrljivost ni tako velika kot med ostalimi prebivalci.

Protituberkulozni dispanzerji so neenakomerno razdeljeni po okraju, saj mora dispanzer v Murski Soboti absorbirati prebivalstvo polovice okraja, medtem ko odpadejo na drugo polovico trije dispanzerji. V prvi polovici letošnjega leta je bilo v teh dispanzerjih okrog 12.000 ljudi, odkrili so 200 novih obolenj. Tako se je število jetičnih povzpelo na 1262, med katerimi je okrog tisoč pljučnih.

Stroški zdravljenja v začetnem štadiju bolezni so mnogo manjši, kar je na splošno znano, vendar pa se v pokrajini še najdejo ljudje, ki se kljub brezplačni zdravilni pomoči močno otepaajo bolnišnice. Izgovori, da nimajo časa za zdravljenje, so kaj pogosti.

Za uspešni boj proti tuberkulozi je potrebno, da bodo proti-

tuberkulozne ustanove še razširile svoje delovanje. Sistematično bo treba pregledovati delavce po kolektivih in šolske otroke. Na podeželju lahko mnogo več stori okrepljena patronažna služba; usposobiti bo potrebno zdravstvene aktivistke, ki bodo na terenu prostovoljno odstranjevale tudi socialne probleme tuberkuloznih bolnikov. Borba proti alkoholizmu kot važnemu pogoju za širjenje te bolezni bi morala biti bolj sistematična in učinkovita v ustanavljanju novih šolskih mlečnih kuhinj, zajtrkovalnic in brezalkoholnih restavracij, ki bi lahko v nekaterih krajih brez večje škode zamenjale preštevline gostilne.

Na splošno pa bi moralo pri ljudskih obdohih, podjetjih in drugih činiteljih prodrati spoznanje, da je preprečevanje boleznih mnogo bolj uspešno in tudi poceni kot pa poznejše aktivno zdravljenje.

Posebno vprašanje so ozdravljivi bolniki, zlasti še nekvilificirani delavci, ki se zaradi zmanjšane delovne zmoglosti zelo težko zaposlijo. Sindikalne organizacije bi se morale veliko bolj zavzemati za to, da bodo taki delavci dobili ponovno zaposlitev v podjetju, kjer so zboleli. Marsikaj so delavci in uslužbenci premalo odporni proti bolezenskim klicem prav zaradi nezadostne prehrane

v delovnem času. Nekatera podjetja (Mura, Tovarna mesnih izdelkov, Tovarna mlečnega prahu itd.) že dajejo delavcem tople malice, medtem ko se drugod še niso odločili za tak ukrep, ki bi bil posebno potreben na naftnih poljih. Tudi središče za rehabilitacijo TBC bolnikov v soboški bolnišnici je več kot potrebno — sredstva za to ustanovo so že pri roki, nimajo pa je ustreznih prostorov, ki pa jih bo potrebno čimprej najti.

Boj proti tuberkulozi bo prav gotovo še bolj uspešen, če bodo v njem sodelovali vsi za to poklicani. K-

Ljudje so voljni delati

V vseh krajih občine Senovo so v zadnjem času zbori volivcev. Na zborih občani govorijo med drugim tudi o zadnjih dogodkih v svetu. Pojasnili sprejemajo z razumevanjem in zanimanjem ter pravilno. Razen tega so zlasti v Koprivnici, na Gorici in v Anžah mnogo razpravljali o popravilu potov in cest. Vsepopovsod se namreč kaže želja prebivalstva, da bi se ta vprašanja urejevala vztrajno in odločno. Pri teh delih ljudje sodelujejo sami. Tako so na primer Goričani s podporo občine v iznosu 50.000 din uredili cesto od Anž do njihove vase, ki se more računati najmanj v vrednosti 200.000 din. S to cesto so se povezali z glavno novo cesto, ki jo grade ob Brestanice preko Anž proti Koprivnici.

Za ureditev ceste do svoje vase si prizadevajo tudi Kostanjčani. Cesta bo prav tako zveza s prej omenjeno glavno cesto in jo že trasirajo. Tudi Kostanjčani bodo sodelovali s prostovoljnimi delom. Tudi zanje bo pomenila ta cestna zveza lep gospodarski napredek.

Pravtako so na sestankih SZDL senovskega področja, kakor na zborih volivcev, mnogo razpravljali o gospodarskih problemih. Posamezne vase žele rešiti vprašanja preskrbe pitne vode, druge težje za dobrimi cestami in podobno. Prebivalci Malega kamna pa so se celo spoprijeli z vprašanjem vodovoda in so pri teh delih pripravljeno mnogo prispevati s prostovoljnimi delom. Kakor vse kaže, jim bo uspelo.

PRICHELE SO SE PROSLAVE OB 200-LETNICI ROJSTVA A. T. LINHARTA

»ŽUPANOVA MICKA« na prevajškem odru

Dramske skupine v ohmoju mariborskega okraja so spomnili sprejete razpis tekmovanja s slovenskimi deli v počastitev 200-letnice rojstva A. T. Linharta — prvega slovenskega dramatika. Agilni igralci DPD Svobode Prevalj, so v ta namen pripravili svojemu občinstvu slovenski dramski prevence »Županova Micka«. Delo je bilo namenjeno tudi za zaključek koroškega kulturnega tedna. Nastopila pa so težave in premiera se je zakasnila za teden dni, kar je vsekakor škoda.

Sobotna premiera je privabila v dvorano na Prevaljah množico ljudi, razprodana pa je bila tudi nedeljska predstava. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko. Kmetiči trio so prijeto podali predstavo. Zaznani rudarji, kmetje, Milena Jelušič, ki je pripomožila Micko, Boris Stres in vsi moštneži igrali in ob »Micki« zaključili s svojimi nastopi. Igra je režisiral lepo in smiselno nastudiral Leopold Suhodolčan, ki je sam tudi zaigral Monkofa živahno, sproščeno in s precej smisla za zdravdo komiko



OČENJEVANJE DRUŠTEV »PARTIZAN«
ZA POKAL »LJUDSKE PRAVICE«

ŠE 10 KANDIDATOV

Ljubljana, 20. nov. — Krog se oži. Komisija za ocenjevanje telesnovzgojnih društev »Partizan« za pokal »Ljudske pravice« se je danes popoldne drugič sestala. Komisija je pregledala dejavnost društev, in sicer telesnovzgojno, gospodarsko in upravno dejavnost ter kakovost dela. Manjka še poročilo gospodarja o gospodarski dejavnosti društev in seveda zadnja beseda izvršnega odbora »Partizana« Slovenije, ki se bo sestel v prihodnjih dneh.

Komisija je upoštevala tudi sicer zakasnela poročila trbovelskega in gorškega okraja, ki sodita, da so v njihujih okrajih najboljše društva — Trbovlje: PAPIRNICA RADEČE, RADEČE-HOTEMEZ, TRBOVLJE, BREZICE; Gorica: TOLMIN. Prav tako je ocenjevalna komisija upoštevala poročilo »Partizana« Narodni dom, ki je poslal svoje poročilo naravnost republiški zvezi.

Po predlogu komisije je 10 najboljših društev po abecednem redu: APAČE, CANKOVA, GORNJA RADGONA, MOZIRJE, NARODNI DOM, PODPEČ, SLIVNICA, TRBOVLJE, VIČ IN ŽUZEMBERK.

Imamo torej 10 kandidatov. Le-ti so vse ocenjevalno leto (od 1. oktobra 1955 do 1. oktobra 1956) vložili vse sile ne za uvrstitev v našem ocenjevanju, ampak za napredek telesne vzgoje v svojem kraju. Društva so prilejala akademije, letne nastope, zviševala število svojega članstva, pošiljala člane na prednjaške tečaje, da bi lahko društvo čimbolje delalo itd. Marsikatera društva so v tem uspela. Nekatera izmed njih pa so imela težave. Težave ne v tem, da so ljudje odhajali na tečaje, pač pa v tem, da so ljudje, ki so končali tečaje, delali še kakšne tri, štiri mesece, nato pa so se društvu popolnoma odtujili. Videti pa je bilo, da so letos med najboljšimi društvi le tista, ki so uspela vskladiti razne panoge svoje dejavnosti.

Deset kandidatov je. Izmed teh je vsako društvo lahko prvo ali deseto. Odločalo bo točkovanje po pravilniku, ki sta ga skupaj razpisala zveza »Partizan« Slovenije in »Ljudske pravice«. Pravilnik upošteva vsestransko dejavnost, glavno besedo pa bo imel — kot smo že omenili — izvršni odbor zveze »Partizan«. Sodimo pa, da bo društvo, ki bo 29. novembra prejelo pokal »Ljudske pravice«, res najboljše v Sloveniji.

PREDOLIMPIJSKI DOGODKI V MELBOURNU

Mala olimpiada brez velikih rezultatov

(Od našega posebnega dopisnika) Melbourne, nov. — V malem vojnem taborišču Puckapunyalu, 100 km od Melbourne, so se zbrali atleti iz držav na »mali olimpiadi«. Najštevilnejši so bili Avstranci, nastopili pa so še Angleži, Italijani, Cilenci, Nizozemci, Romuni, Grki, kakor tudi tekmovalci Nigerije, Jamajke, Ugande, Kenije in Nove Zelandije. Zanimivo je, da so na tem tekmovanju nastopili tudi nizozemski atleti, čeprav ne bodo startali na XVI. olimpijskih igrah, ker je njihov olimpijski komite odpovedal sodelovanje. Povabljeni so bili tudi Jugoslavlani, toda naše vodstvo je zaradi utrujenosti tekmovalcev odklonilo povabilo.

Veter je bil zares zelo močan. Če bi bili pogoji ugodnejši, bi bil zmagovalcev čas vreden svetovnega rekorda. Drugi je bil Halberg, tretji pa Bailey. Chataway se je moral zadovoljiti šele s četrtem mestom.

V teku na 100 jardov je zmagala svetovna rekorderka Stricklandova, ki bo letos že tretjič nastopila na olimpijskih igrah. Njen čas 11,1 ne kaže, da ima že 31 let. Stricklandova je poročena in živi v Perthu. Pred tremi leti so avstralski atletski strokovnjaki izjavili, da so izgubili za vedno svojo najboljšo sprinterko, ker je rodila, vendar se je Shirley Strickland z neverjetno voljo in marljivim treningom vrnila med najboljše. Na tekmovanju v Puckapunyalu je tekla tudi na 80 m z ovirami in dosegla kot prva čas 11,4.

ZMAGA LINCOLNA
Zelo slabo vreme, dež in močan veter niso dovolili nastopajočim, da

Arsa Stefanovič



Tudi višina igra vlogo
●
Ruski košarkar Kruminš (2,19 m) v Melbournu

Eden »najmanjših« udeležencev XVI. olimpijskih iger v Melbournu je ruski košarkar Kruminš, ki meri »samo« 2,19 m. Na sliki ga vidimo takoj po prihodu v Melbourn s stewardso, ki pa ima sicer popolnoma normalno žensko višino — 170 cm. Ta orjak bo eden izmed glavnih adutov ruske košarkarske reprezentance na olimpijskem turnirju

Olimpijske novice
V Melbournu je bilo tudi srebanje skupin za veslaška tekmovanja. Naš skifist Perica Vlasič bo veslal v drugi skupini proti predstavnikom Italije, Nemčije in Grčije. V prvi kvalifikacijski skupini so Avstrija, Avstralija, Nova Zelandija in SZ, v tretji pa Mehiko, Poljska, Velika Britanija in ZDA.

Včeraj je Švica dokončno odpovedala svojo udeležbo na olimpijskih igrah. Olimpijski komite Švice je ukazal svojemu edinemu tekmovalcu v Melbournu, sabljču Hansu Steinerju, da naj takoj zapusti olimpijsko vas Heidelberg.

Smolo je imela delegacija Etiopije. Najprej so potovali v neudobnem vojaškem letalu, potem ko pa so povsem izmučeni in prilezli v Avstralijo, se je izkazalo, da se ni nihče pobrigal, da bi pravočasno javil njihov prihod in tako so prvo noč na petem kontinentu prespali na klopih čakalnice na letališču.

Je Melbournu prihajajo glasovi, da namerava Avstralija predlagati, da bi preneli sedež mednarodnega olimpijskega komiteja v Avstralijo. To predvsem zato, ker odrekajo Švici po njeni odpovedi sodelovanja na igrah pravico do sedeža komiteja in tudi mesta sekretarja, ki je s tem nekako avtomatično povezano.

V Avstralijo je prispel tisti udeleženec iger, ki ima za seboj verjetno najnevarnejše potovanje (kljub nemško-avstrijsko-jugoslovanski letalski ekspediciji). Izraelski jadrlec Joseph Hawkins je z jadrnico, ki bo njegov tekmovalni čoln na igrah, prepotoval Atlantik od Španije do Mehike, kjer je čoln pustil prepljati na tihooceansko obalo. Tam se je zopet vkrcal vanj in prejadral še drugi ocean. Od Nove Kaledonije do Avstralije (1300 km) je potreboval 26 dni. Po olimpijskih igrah namerava mož svojo pot okoli sveta nadaljevati v zahodni smeri.

Rusi so pripeljali kar 11 (res — enajst) kovčkov najrazličnejših značk, ki jih nameravajo menjati z zastopniki ostalih držav. V praznih kovčkih bodo potem najprej »transportirali« osvojene medalje.

Na trening tekmi je rokometna reprezentanca Madžarske premagala v Melbournu reprezentanco Italije z rezultatom 4:2. Po tekmi je trener madžarske reprezentance dejal, da še ni zadovoljen s formo svojih igralcev.

Grški atlet George Rubanis bo stopal na čelu spreveda športnikov 60 dežel ob priliki mimohoda pri otvoritvi olimpijskih iger.

Predsednik Mednarodnega olimpijskega komiteja Amerikanez Every Brundage je dejal v Los Angeles, da namerava podati ostavko na položaj predsednika. Mednarodnega olimpijskega komiteja takoj ko poteče rok njegove izvolitve.

Eden najbolj priznanih boksaških strokovnjakov na svetu je v časopisu »Ring« izjavil, da bodo na XVI. olimpijskih igrah v Melbournu dosegli v boksaškem tekmovanju največ uspehov Amerikanci. Poljaki in tekmovalci iz Južne Afrike. Dejal je, da je poljska reprezentanca najmočnejša, in da sta Dragos (polvečer kategorija) in Pjorkovski (srednja kategorija) skoraj sigurna kandidata za zlato medaljo.

Francoški atlet Maurice Fournier je dejal, da je na treningu preskočil višino 214 centimetrov, kar je enako svetovnemu rekordur.

Ze dva dni v Melbournu dežuje, tako da je atletska steza pokrita z vodo, visoko 2 cm. Kljub temu pa so se športniki 60 dežel v tem času marljivo pripravljali. Pričakujejo, da se bo do nedelje vreme izboljšalo in da bo pred začetkom iger v Bendigu predolimpijsko tekmovanje. Kapetan sovjetske reprezentance je dejal, da se tega tekmovanja sovjetski tekmovalci ne bodo udeležili.

Uspeh na predolimpijskem tekmovanju v Gilgou ni privedel najbolj znanega avstralskega atleta in svetovnega rekorderja Landyja do tega, da bi odpovedal nastop na olimpijskih igrah. Kapetan avstralske reprezentance Landy je ostal pri prvotni odločitvi, da bo na igrah tekmoval v teku na 1500 in 5000 m.

Društvo mladine

»Partizan« Stražišče lahko pokaže sadove svojih prizadevanj, vendar je imel tudi nekatere napake

Sprevednik v avtobusu je sakljal »Laborec« Izstopili smo iz avtobusa in prvo, kar je bilo, smo zagledali tablo z napisom »Kranjc«. Sicer smo vedeli približno za pot v Stražišče, vendar je bilo treba zaradi gofovosti še prej vprašati mimoidočega za pravo smer. Stražišča namena ni bilo težko najti. Teže pa je bilo najti dom »Partizana«. Ne morda zato, ker ljudje ne bi vedeli kje je, ampak predvsem zaradi tega, ker ga je precej težko najti. Šele po daljšem spohodu v neznanost smo zagledali v bližini veliko belo stavbo, na kateri je bilo videti napis: Dom TVD »Partizana«. Še nekaj korakov po bližnjici prek travnika in obstali smo pred spominskim kamnom, v katerega so vklesana imena 62 telovadcev in športnikov Stražišča, ki so padli kot partizani ali pa kot talci v NOB.

V domu je bilo zelo živahno. Razpostavljeno orodje se tokrat zamenjalo nize za namizni tenis, za katerimi so se borili najboljši igralci te športne panoge za naslov prvaka republike. Ni bilo treba dolgo spraševati in že smo našli med gledalci tudi predsednika »Partizana« Stražišče, tovarnika Omana. Takoj je bil pripravljen na kratek razgovor. Vidimo, da se s športniki dobro razume, ker sta jim odstopili dvoranoti Mar je to samo slučajnost? Niti najmenjši Danes so v dvorani igralci namiznega tenisa. Prihajajo soboto bo imela tekmovanje okrajna pod-

zveza. Radj poslodimo dvorano, če vemo, da bo po končanem tekmovanju v redu. Nesporazum imamo samo z nogometaši Mladosti.

Zakaj pa to? »Prisli so, da bi smeli tudi oni trenirati v naši telovadnici. Žal, smo jim morali to prošnjo odbiti, ker je telovadnica že tako zasedena od jutra do poznega večera. Dopolndne je v njej šolska telovadba, ki traja do 17. ure, nato pa so v njej naši pripadniki, ki se komaj zveče, veste, jedno, vadijo vsi oddelki (8) od cicibanov do članov. Kot kaže, so nam nogometaši zamerili. Zato smo poslali na SZDL dopis, da naj bi se sestali obe upravi in zastopniki SZDL, da bi ta nesporazum uredili.

Kakšna je sestav vsega članstva »šolska mladina in delavci.« Kako je pa s prednjaki? »Teh imamo kar dovolj. Samo nekateri izmed njih hodijo na različne šihite, tako da jih dva tedna imamo, teden dni pa, ko imajo nočni šihit, ne moremo računati na nje.

Ne da bi ga vprašali, je tovariš predsednik tudi povedal, da so letos ponagali tudi drugim društvom na Gorenjskem, ko so se jim priredila svoje nastope ali akademije. Tako so se udeležili petih nastopov oziroma akademij drugih društev. Marsikaj bi še bilo moč povedati o »Partizanu« Stražišče. Domačini so naredili precej, tako da jih lahko letos uvrstimo med 16 najboljših društev v Sloveniji. Morda pričakujejo, da bodo med osmimi najboljšimi, vendar... v Stražišču so pozabili na nekaj: niso imeli propagandnega nastopa, čeprav so imeli za to priložnost. Zato tudi letos ne bodo med desetimi najboljšimi društvii »Partizana« v Sloveniji. V. š.

Motorne dirke v Ljubljani

V nedeljo, 25. novembra, bodo spet zabrali motorji naših tekmovalcev. Avto-moto društvo »Ljubljana« bo priredilo tradicionalno ocenjevalno vožnjo na čast državnemu prazniku, tokrat na 110 km dolgi progi Ljubljana-Tomišelj-Borovnica—Stara Vrhnička—Zaplana—Smrečje—Suhi dol—Polhov gradec—Ljubljana.

NOGOMET Zagrebška Lokomotiva v Ljubljani

V nedeljo ob 14.15 bo na igrišču »Ljubljana« v Siskii prvenstvena nogometna tekma med članom zvezne lige zagrebško »Lokomotivo« in domačo »Ljubljano«. Tekma bo v okviru tekmovanja železničarskih društev iz vse Jugoslavije.

Brzjavke

● HAAG, 20. nov. (AFP). — Nizozemske plavalke so sinoči v Haagu dosegle nov svetovni rekord v štafeti 4 x 100 m mešan o časa 4:53,3 minute. Prejšnji svetovni rekord Madžark od 3. septembra 1955 v Budimpešti je bil 4:57,0.

● PARIZ, 20. nov. (Reuter). — Evropski boksaški prvak srednje kategorije Charles Humez je sinoči po točkah premagal Amerikanca Raifa Jonesa. Dvoboj je trajal 10 rund.

● NOTTINGHAM, 20. nov. (Reuter). Angliško hokejsko moštvo Nottingham Panthers je sinoči premagalo enega izmed češkoslovaških moštev z rezultatom 3:2 (1:0, 2:1, 0:1).



bi dosegli boljše rezultate. Točka dneva je bil tek na eno miljo (1609 m). Nastopilo je nekaj svetovnih moštrov, ki so napovedali, da se bodo skušali približati sijajnemu Landyjevemu rekordur na tej razdalji (3:38,6). Landy ni startal, zato pa so ga nadomestili Chataway (Anglija), Lincoln ter Bailey (Avstralija) in Halber (Nova Zelandija). Zmagal je Lincoln v času 4:04,7, kar je sicer precej slabše od svetovnega rekorda, vendar za obupne pogoje še vedno odlično. Ze samo tekalnišče vojaškega taborišča ni kdo ve kako izvrstno, razen tega pa je zelo močan veter nosil tekačem pesek v oči.

CHATAWAY ČETRTI
Lincoln je izjavil, da je zadovoljen z zmago, Anglež Chataway pa je dejal: To je bil veliki Lincolnov tek.

Da, to je Gordon Pirie, favorit za zlato medaljo v teku na 5000 in 10.000 m. Drži tudi to, da je v ruski trenerki. To je zgolj šala Gordona Piriea. Obenem pa dokazuje, da je mladi Anglež zelo dober prijatelj s svojimi rivali — ruskimi atleti

PRED NOGOMETNO TEKMO Škotska : Jugoslavija

GLASGOW, 20. nov. (Od našega posebnega dopisnika). — V središču pozornosti škotske športne javnosti je jutrišnja nogometna tekma med Jugoslavijo in Škotsko. Škotski časnik meni, da bodo jugoslovanski nogometaši sicer hitri in dobri, vendar se ne bodo mogli upirati razigranim Škotom, ki bodo igrali na lastnem igrišču. Škoti se za svoj optimizem naslanjajo predvsem na podporo gledalcev, pa tudi na letošnje slabe rezultate jugoslovanskih nogometašev.

Ljudje z zanimanjem pričakujejo jutrišnje srečanje. Kjer koli nas srečajo, se moramo razgovarjati z njimi o tem. Škotski časnik »Evening Times« je izdal posebno izdajo, v kateri je bil dobesedno del prostora posvečen jugoslovanskim nogometašem. V tej posebni izdaji je glavni naslov: »Škoti veselji — Jugoslavlani namrščenji.« Pri tem je spet poudarjeno, da so škotski igralci in funkcionarji optimisti. Nizozemskim sodnikom se bosta jutri ob 14.30 (po jugoslovanskem času ob 15.30) predstavili moštvi v naslednjih postavah: ŠKOTSKA: Younger, Parker, Hewie, McCall, Young, Docherty, Scott, Mewdy, Rayll, Bird, Fournay. JUGOSLAVIJA: Beara, Belin, Stanković, Tasić, Horvat, Bošković, Pečaković, Miutinović, Ognjanov, Vuksas, Zebec.

Kaj zdaj, HANS FALLADA
ROMAN FANT? 113

Pinneberg je položil posteljnino na okno, pometal po sobi in se potem odpravil v kuhinjo. Tri metre je bila dolga in dva koraka široka, štedilnik je imel eno samo ploščo. Tudi v kuhinji je vse počel in pomil posodo, nato pa je lupil krompir in korenje za kosilo. Čez čas je stopil na vrt in se ogledal naokoli. Vrtna lopa s stekleno verando je bila majhna v primerjavi s parcelo, ki je merila skoraj tisoč kvadratnih metrov. Ko je Heilbutt pododoval ta vrt — nekako tri leta je že od tega, je pomislil Pinneberg — se ni nihče več menil za zemljo. Morda bi jagode še rešili, sicer pa bo treba vse prekopati in odstraniti plevel, je ugotavljal Fant. Po dežju se je zjasnilo, hladno je bilo sicer, vendar se je Fantu zdelo, da bi bilo za Storžka kar dobro zunaj. Stopil je v lopo. »Zdaj pa bova šla, Storžek,« je rekel ter oblekel otroku volneno jopico in sive hlačke. Na glavo mu je dal belo kapo iz pasjega kožuha. Otrok je želel igracó, oče mu je jo dal. Cigaretno škatlo z igralnimi kartami je hotel otrok imeti s seboj. Na verandi je stal voziček za dečka, poleti sta ga bila z Ovčko zamenjala za globokega, ki je v njem poprej spal Storžek. »Zlezi noter, Storžek,« je rekel Fant, potem pa sta se počasi odpeljala. Ubrala sta drugo

pot. Fant ta dan ni hotel mimo Krymnove ute, samo sporekla bi se. V položaju brezposelnega nameščenca si je Fant prizadeval, da bi se sporekel s čim manj ljudmi, pa mu to ni vedno uspevalo. Zdaj na zimo je živel v tej veliki naselbini s tri tisoč parcelami kvečjemu se petdeset ljudi. Kdor je le mogel, je skušal dobiti sobo v mestu ali prebiti zimo pri sorodnikih. Tisti, ki so ostali, najrevnejši, najtrši in najbolj pogumni, so se nekako štelj za družino, najhujše pa je bilo to, da pravzaprav niso spadali skupaj. Nekaj je bilo komunistov, nekaj nacistov, zato so se kar naprej zbadali, prepirali in tudi tepli. Pinneberg se ni mogel odločiti ne za ene niti za druge. Menil je, da bi bilo najbolje ostati nekje v sredini med njimi, toda vselej mu to ni uspevalo. Pred nekaterimi lopami so prizadevno žagalj in sekali. Ljudje so naglo spravljali les, da bi deželni gozdar ne našel sledov. Na Pinnebergov vlnudni »Dober dan« so nekateri odgovorili suho, spet drugi za silo prijazno. Gotovo so se jezili nanj. Pinneberg je bil v skrbeh. Nazadnje sta le prišla v naselje s tlakovanimi cestami in z novimi vilami. Pinneberg je odpel verzičko na vozičku in rekel Storžku: »Skoči ven! Skoči ven!« Storžek pa je gledal očeta, v njegovih modrih očeh se je iskrla navihanost. »Skoči ven!« je ponovil oče, »boš sam rnil voziček.« Storžek je gledal očeta, spustil nožico z voza, se nasmehnil in jo brž spet potegnil k sebi. »Skoči ven, Storžek,« je oče spodbujal sinka, ta pa se je nagnil v vozičku nazaj, kakor da hoče spati. »Prav,« je rekel Fant, »pa bo šel očka sam naprej.« Storžek je mežikal, ganil pa se ni.

Počasi je stopal Pinneberg dalje po poti. Voziček s fantkom je ostal zadaj. Napravil je deset, dvajset korakov: nič. Se deset korakov, nato pa se je oglasil otrok: »Oči, oči, oči!« Fant se je obrnil, otrok je že skočil z vozička, pa ni prav nič kazalo, da hoče za očetom. Držal je verzičko in zahteval, naj jo oče pritrđi. Fant se je vrnil k otroku in privezal verzičko. S tem je bil Storžek zadovoljen in je dolgo rnil voziček ob očetovi strani. Potem sta prišla čez most, ki je pod njim naglo tekel širok potok. Na obeh straneh mostu se je dalo priti čez nasip na travnik. Fant je pustil voziček, prijel Storžka za roko in splezal z njim do vode. Ker je ponoči deževalo, je potok narasel, kalna voda se je naglo valila po strugi in delala penaste vrtnce. Dolgo sta gledala hitro tekočo vodo, čez čas pa je rekel Pinneberg: »To je voda, Storžek, dobra voda.« Otrok je pritrđil z glasnim vzklikom, Fant pa je večkrat zapovrstjo ponovil ta stavek. Otrok je bil tako zadovoljen, da je oče kar naprej ponavljal tisto o vodi. Potem pa se je zazdelo Pinnebergu krivično, da stoji zraven tako majhnega otroka in mu zviška daje nauke, zato je počepnil in ponovil: »To je dobra voda, Storžek.« Ko je otrok videl, da je oče počepnil, je menil, da spada to k vodi, pa se je tudi sam stisnil k tlom. Tako sta nekaj časa gledala potok, nato pa sta šla dalje. Otrok se je naveščil riniti voziček, zato je najprej stopal zraven očeta, nato pa je iskal nekaj, kar bi si bilo vredno ogledati. Najprej so bile to kokiši, potem izložbena okna in med kamenjem na tleh pokrovi konservnih škatel. Pinneberg je nekaj časa čakal, potem je zlagoma stopil dalje, se spet ustavil ter klical in vabil Storžka. Ta je pretekel tistih deset korakov, se nasmehnil očetu, se obrnil in spet odrobnel h kovinastemu pokrovu.

VESTI IZ KRANJA

PRESERNOVO GLEDALIŠČE
Sreda, 21. nov. ob 16 in 20: Večer starogrške poezije. Izven.
Cetrtek, 22. novembra ob 18: Za gimnazijo, ob 20 abonma in izven: Sokolje: »Kralj Edipa. Gostovanje v Skofji Loki.

KINO
»STORZIC«: Ameriški film: »Beg iz Guyanne«. Predstave ob 18, 18 in 20. V glavni vlogi Humphrey Bogart in Michele Morgan.

IZ DOMZAL
Avstrijski film: »Zdaj smo pa tam«. Predstavi ob 18 in 20. Predvajamo dio reklamo.

Posebno obvestilo
Sporočamo naročnikom »Ljudske pravice« in »Ljubljanskega dnevnika« v Komendi, da lahko dvignejo ta dva časopisa tudi ob nedeljah, ker bo pošta vsako nedeljo odprta od 10.30 do 11. ure.

Z BLEDA
Angleški barvni film: »Vlak v ozračju«. Predstavi ob 17 in 20. V glavni vlogi Maria Toren in C. Rains.

Z JESENIC IN OKOLICE
Zdravniško dežurno službo ima dr. Alojz Jenko, Ceste bratstva in enotnosti.

MESTNO GLEDALIŠČE JESENICE
Cetrtek, 22. novembra ob 18: Tomažič: »Lepa Vida«. Za šole.
Petek, 23. novembra ob 18: Tomažič: »Lepa Vida«. Za šole.

KINO
»RADIO«: Ameriški barvni film: »Ljubima divjega zapisa«. Predstavi ob 18 in 20. V glavni vlogi Doris Day in Howard Keel.

Ljudsko revijo Prešernove družbe
dobite v vseh knjigarahn, kioskih, trafikah

OBZORNIK
dobite v vseh knjigarahn, kioskih, trafikah

CELJSKE VESTI
CELJSKO GLEDALIŠČE
Cetrtek, 22. novembra ob 19.30: Jerzi Lutovskij: »Dežurna služba«. Gostovanje v Voljniku.

IZ ZALCA
Zaprto.
KINO
»UNION«: Madžarski film: »Pomlad v Budimpešti«. Predstavi ob 18 in 20.

IZ ROGAŠKE SLATINE
Nemški film: »Leteči razredi«. Predstava ob 19.

IZ MURSKÉ SOBOTÉ
»PARK«: Angleški film: »Mladi ljubimci«. V glavni vlogi O. Versois.

VESTI IZ TRBOVELJ
»SVOBODA-TRBOVLJE II.«: Poljski barvni film: »Zasedovanje«.

DNEVNE NOVICE

VOZNI RED EKSPRESNI AVTOBUSNE PROGE PUTNIKA SLOVENIJA LJUBLJANA-ZAGREB

Zaradi velikega števila potnikov na progi Ljubljana-Zagreb je PUTNIK SLOVENIJA povečal število voženj na tej progi.
Autobus odhaja: iz Ljubljane ob 5.00 in 18.00, iz Novoga mesta ob 6.45 in 17.45, prihod v Zagreb ob 8.30 in 19.30.

PROGA OBRATUJE SAMO OB DELAVNIH.
CENA V ENO SMER 700 DIN.
Iz Ljubljane odhaja autobus iz pred NEBOTIČNIKA, iz Zagreba pa iz hotela ESPLANADE.

VOZOVNICE LAHKO KUPITE V PREDPRODAJU:
V Ljubljani pri PUTNIKU SLOVENIJA na Titovi cesti 12.
V Zagrebu pri PUTNIKU v Praški ulici št. 5.

AVTOBUSI SO UDOBNI, TURISTIČNI IN OGREVANI. STOJISČE NE SPREJEMAMO.

ISOL
čisti kovine in steklo!
Ce hočeš kvaliteto, zahtevaj za čistene mazadec vno FLEX. Vse mazadec masti, olja, znoj očistiš zanesljivo s preparatom FLEX.

Ročne lutke
Resljeva cesta 27
Nedelja, 25. novembra ob 17: Papler: »Hudobni graščak«. Premiera.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE
Marionete
Levstikov (Sentjakovski trg) št. 2 Cetrtek, 22. novembra ob 17: Malik: »Zogica Marogica«.

Ročne lutke
Resljeva cesta 27
Nedelja, 25. novembra ob 17: Papler: »Hudobni graščak«. Premiera.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE
Marionete
Levstikov (Sentjakovski trg) št. 2 Cetrtek, 22. novembra ob 17: Malik: »Zogica Marogica«.

Ročne lutke
Resljeva cesta 27
Nedelja, 25. novembra ob 17: Papler: »Hudobni graščak«. Premiera.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE
Marionete
Levstikov (Sentjakovski trg) št. 2 Cetrtek, 22. novembra ob 17: Malik: »Zogica Marogica«.

Ročne lutke
Resljeva cesta 27
Nedelja, 25. novembra ob 17: Papler: »Hudobni graščak«. Premiera.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE
Marionete
Levstikov (Sentjakovski trg) št. 2 Cetrtek, 22. novembra ob 17: Malik: »Zogica Marogica«.

Ročne lutke
Resljeva cesta 27
Nedelja, 25. novembra ob 17: Papler: »Hudobni graščak«. Premiera.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE
Marionete
Levstikov (Sentjakovski trg) št. 2 Cetrtek, 22. novembra ob 17: Malik: »Zogica Marogica«.

Ročne lutke
Resljeva cesta 27
Nedelja, 25. novembra ob 17: Papler: »Hudobni graščak«. Premiera.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE
Marionete
Levstikov (Sentjakovski trg) št. 2 Cetrtek, 22. novembra ob 17: Malik: »Zogica Marogica«.

Ročne lutke
Resljeva cesta 27
Nedelja, 25. novembra ob 17: Papler: »Hudobni graščak«. Premiera.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE
Marionete
Levstikov (Sentjakovski trg) št. 2 Cetrtek, 22. novembra ob 17: Malik: »Zogica Marogica«.

Ročne lutke
Resljeva cesta 27
Nedelja, 25. novembra ob 17: Papler: »Hudobni graščak«. Premiera.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE
Marionete
Levstikov (Sentjakovski trg) št. 2 Cetrtek, 22. novembra ob 17: Malik: »Zogica Marogica«.

Ročne lutke
Resljeva cesta 27
Nedelja, 25. novembra ob 17: Papler: »Hudobni graščak«. Premiera.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE
Marionete
Levstikov (Sentjakovski trg) št. 2 Cetrtek, 22. novembra ob 17: Malik: »Zogica Marogica«.

Ročne lutke
Resljeva cesta 27
Nedelja, 25. novembra ob 17: Papler: »Hudobni graščak«. Premiera.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE
Marionete
Levstikov (Sentjakovski trg) št. 2 Cetrtek, 22. novembra ob 17: Malik: »Zogica Marogica«.

Ročne lutke
Resljeva cesta 27
Nedelja, 25. novembra ob 17: Papler: »Hudobni graščak«. Premiera.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Gledališka pasaža
Sreda, 21. novembra ob 20.30: Camus: »Pravični ljudje«. Abonma TSS II. Vstopnice so tudi v prodaji.

SENTJAKOVSKO GLEDALIŠČE
Ljubljana, Mestni dom
Sreda, 21. novembra ob 18.30 in 20: Popović-Pregarc: »Jara meščanka«. Gostovanje v Novi Gorici.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE
Marionete
Levstikov (Sentjakovski trg) št. 2 Cetrtek, 22. novembra ob 17: Malik: »Zogica Marogica«.

Ročne lutke
Resljeva cesta 27
Nedelja, 25. novembra ob 17: Papler: »Hudobni graščak«. Premiera.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE
Marionete
Levstikov (Sentjakovski trg) št. 2 Cetrtek, 22. novembra ob 17: Malik: »Zogica Marogica«.

Ročne lutke
Resljeva cesta 27
Nedelja, 25. novembra ob 17: Papler: »Hudobni graščak«. Premiera.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE
Marionete
Levstikov (Sentjakovski trg) št. 2 Cetrtek, 22. novembra ob 17: Malik: »Zogica Marogica«.

Ročne lutke
Resljeva cesta 27
Nedelja, 25. novembra ob 17: Papler: »Hudobni graščak«. Premiera.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE
Marionete
Levstikov (Sentjakovski trg) št. 2 Cetrtek, 22. novembra ob 17: Malik: »Zogica Marogica«.

Ročne lutke
Resljeva cesta 27
Nedelja, 25. novembra ob 17: Papler: »Hudobni graščak«. Premiera.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE
Marionete
Levstikov (Sentjakovski trg) št. 2 Cetrtek, 22. novembra ob 17: Malik: »Zogica Marogica«.

Ročne lutke
Resljeva cesta 27
Nedelja, 25. novembra ob 17: Papler: »Hudobni graščak«. Premiera.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE
Marionete
Levstikov (Sentjakovski trg) št. 2 Cetrtek, 22. novembra ob 17: Malik: »Zogica Marogica«.

Ročne lutke
Resljeva cesta 27
Nedelja, 25. novembra ob 17: Papler: »Hudobni graščak«. Premiera.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE
Marionete
Levstikov (Sentjakovski trg) št. 2 Cetrtek, 22. novembra ob 17: Malik: »Zogica Marogica«.

Ročne lutke
Resljeva cesta 27
Nedelja, 25. novembra ob 17: Papler: »Hudobni graščak«. Premiera.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE
Marionete
Levstikov (Sentjakovski trg) št. 2 Cetrtek, 22. novembra ob 17: Malik: »Zogica Marogica«.

Ročne lutke
Resljeva cesta 27
Nedelja, 25. novembra ob 17: Papler: »Hudobni graščak«. Premiera.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE
Marionete
Levstikov (Sentjakovski trg) št. 2 Cetrtek, 22. novembra ob 17: Malik: »Zogica Marogica«.

Ročne lutke
Resljeva cesta 27
Nedelja, 25. novembra ob 17: Papler: »Hudobni graščak«. Premiera.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE
Marionete
Levstikov (Sentjakovski trg) št. 2 Cetrtek, 22. novembra ob 17: Malik: »Zogica Marogica«.

RADIO LJUBLJANA

Sporod za sredo, 21. novembra
Poročila: 5.05, 6.00, 7.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 in 22.00.
5.00-7.00 Dobro jutro, dragi poslušalci! (pester glasbeni spored) - 6.30 do 6.40 Reklame in obvestila - 7.10 Zabavni zvoki - vmes od 7.20-7.25 Naš jedilnik - 8.00 Zaključek oddaje - 11.00 Pojeta učiteljski pevski zbor - »Emil Adamič« in pevski zbor »Svoboda II.« iz Trbovelj - 11.25 Radijska šola za višjo stopnjo (ponovitev): Ivo Zor: Corpus delicti Kodak Retina II-a št. 181599 - 12.05 Giacomo Puccini: O-lomki iz opere »Madama Butterfly« - 12.30 Za kmečke žene: Ruža Bratuš: Skropljenje in likanje perila - 12.40 Na lepi modri Donavi (melodije Johanna Straussa) - 13.15 15 minut z Muzette ansambliom - 13.50 Pesmi in pesni jugoslovanskih narodov - 14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo (ponovitev): Jože Kos: Gorški slavček - 14.35 Zeleli ste - poslušajte! - 15.15 Prenos mednarodne nogometne tekme Škotska: Jugoslavija iz Glasgova, reporter Miran Delić - 16.55 Glasbena mediera - 17.10 Sestanek ob peh. - 17.30 Zabavna in plesna glasba - 18.00 Kulturni pregled - 18.15 Skladbe in priredbe Oskarja Deva poje Mariborski komorni zbor - 18.30 Zunanje-politični feljton: »Bagdaski pakt v krizi« - 19.40 »12 svetovne zakladnice samospetov« - 19.00 Radijski dnevnik - 19.30 Zabavna glasba, vmes reklama - 20.00 G. Rossini: Il signor Bruschino, komična opera v 1. dejanju - 22.20 Jazz-cocktail - 22.55-23.00 Poročila - 23.55-23.00 UKV program: Nočni koncert - 23.00-24.00 Oddaja za tujino - na valu 327,1 mm (prenos iz Zagreba).

DROBNI OGLASI
DVA MLAJŠA DELAVCA, vokalšine prava, izučena v kovinski stroki (ključavničar, kovač), ki imata veselje za poklic kurjača pri visokotlačnem lokomobilnem parnem kotlu z avtomatskim kurjenjem, sprejmemo. Prednost imajo kovinarji z najmanj 6-mesečno prakso pri kurjenju parnih kotlov. Nastop lahko, plača po dogovoru. Bombažna tkalnica. Vižmarje

OPREMLJENO ALI PRAZNO SOBO
iščem. Plačam dobro in dam nagrado. - Ponudbe v upravo LP pod »5000«.

SKROMNO SOBOICO iščem: grem tudi za hišnico. Zgledate se od 15-18 na naslov: Anica Santej. Resljeva 13. III. nadst. (desno). 975

KINEMATOGRAFI PREDVAJAJO

KINO »UNION«

Francoški barvni film
Lucrezia Borgia
Tednik: Filmske novice št. 46. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. V glavni vlogi Martine Carol, Pedro Armendariz in Massimo Serato. Prodaja vstopnic od 9.30-11 in od 14 dalje.



KINO »VIČ«

Ameriški barvni film
Nocoj bomo peli
Predstave ob 16, 18 in 20. V glavni vlogi David Wayne, in Anna Banrott. Prodaja vstopnic od 9.30 do 11 ter od 14 dalje.



KINO »KOMUNA«

Poljski film: »Preznanje«. Tednik: Filmske novice št. 46. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. KINO »SLOGA«: Premiera jugoslov. filma: »Veliki in mali«. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. Ob 10 matineja istega filma. V glavni vlogi Ljuba Tadić.

Prodaja vstopnic samo od 14 dalje. MLADINSKI KINO LM, Kotnikova 8, predvaja za mladino jugoslovanski film: »Dokumenti časa«. Predstavi vsak dan ob 10 in 15. Rezervacije za šole v dopoldanskih urah na telefon št. 32-434. Vstopnina 10 din. KINO »LITOSTROJ«: Italijanski film: »Filumena Marturano«. Predstava ob 20. Prodaja vstopnic uro pred pričetkom predstave. Tednik: Filmske novice št. 46.

KINO »TRIGLAV«

Ameriški film
AVSTRALSKI ROBIN HOOD
V glavni vlogi Brian Aherne, Victor Mc Laglen in Paul Lukas. Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 15 dalje.



KINO »SIŠKA«

Ameriški barvni film
Mostišče
V glavni vlogi Tony Curtis in Mary Murphy. Predstave ob 15, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 14 dalje.



IZŠLA JE NAŠA VELIKA POPULARNA IZDAJA

PRAVNI PRIROČNIK o pravicah in dolžnostih državljanov

Glavni urednik: prof. dr. Borislav T. Blagojević
Redakcijski odbor: dr. Vladimir Kapor, dr. Slavoljub Popović, ing. Nedeljko J. Guč

Izdaja v latinici - cena 1200 dinarjev.
Da bi državljanom auidil pomoč pri uresničevanju njihovih pravic in pravnih izvrševanju obveznosti, ki izhajajo iz obstoječih predpisov, je naše podjetje pripravilo to veliko izdajo, v kateri so obdelani naslednji predpisi:

- 1. PREDPISI O DRŽAVNI UREDITVI (o pravicah in dolžnostih državljanov, o volilnem sistemu, o zveznih organih in shemo Zvezne ljudske skupščine, Zveznega izvršnega sveta in zveznih upravnih organov, o republiških organih s ustrezno shemo, o organih avtonomnih entitet s shemo, o ljudskih odborih in njihovih organih, o sodišču, javnem tožilstvu in javnem pravobranilstvu).
2. RODBINSKO-PRAVNI PREDPISI (o zakonu, o varstvu, o posvojitvi, o odnosih med roditelji in otroki in o drugih vprašanjih).
3. PREDPISI O IMOVINSKO-PRAVNIH ODNOSIH (o dedovanju, o materialnih pravicah, civilno-pravnih pogodbah, o menici in čeku, o zavarovanju oseb in stvari, o prometu nepremičnin in pravic, o patentih, o industrijskih in trgovskih žigih, o vzorcih in modelih, o avtorskih pravicah in drugem).
4. KAZENSKO-PRAVNI PREDPISI (Kazenski zakonik, Zakon o kazenskem postopku, predpisi o gospodarskih prestopkih).
5. UPRAVNI PREDPISI (o splošnem upravnem postopku, o vojni dolžnosti državljanov, prekrških, ljudski milici, o osebnih legitimacijah, o bivanju v obmejnem ozemlju, o matičnih knjigah, o izdajanju potnih dovoljenj, za posedovanje in nošenje orožja, dovoljenj za lov in ribolov, o civilnih dovoljenjih za izdajanje odobrenj o osnovanju privatnih gostinskih obratov, o postopku osnovanja združenj in društev, o overitvenju in legalizaciji dovoljenj, o osebnih imenih in eksproprijaciji).
6. PRAVOSODNI PREDPISI (o pravnem in nepravdnem postopku, o upravnem sporu i. dr.).
7. PREDPISI O DELOVNIH ODNOSIH (o delovnih odnosih v gospodarstvu, o državnih uslužbenih, o potnih in selitvenih stroških).
8. FINANČNI PREDPISI (o davku na dohodek, na promet, na dedovanje in darila, o taksah, carinah, deviznem režimu in o potrošniških kreditih).
9. PREDPISI O PROMETU (železniškem, pomorskem, rečnem, letalskem, avtomobilnem in pošto-telegrafsko-telefonskem prometu, o prometu na javnih potih in drugo).
10. PREDPISI IZ OBMOCJA DRUŽBENIH SLUŽB (o tolstvu in kulturnih ustanovah, o zaščiti ljudskega zdravja, o zdravstvenem, upokojenskem in invalidskem socialnem zavarovanju, o vojni in invalidnih in drugih oblikah socialnega zavarovanja).
11. STANOVANJSKI PREDPISI (o upravljanju s stanovanjskimi zgradbami in o stanovanjski izgradnji).
12. OSTALI PREDPISI (o kmetijskem zadržništvu, obrtništvu, o osnovanju delavnice s sredstvi družbene lastnine s strani državljanov in drugem).
13. VLOGA ADVOKATURE.

V tem priročniku bodo državljanji našli potrebna navodila o vseh važnih vprašanjih in našega pravnega sistema, napotke o načinih za uresničevanje svojih pravic in izvrševanje svojih obvez. Posamezni pravni inštituti in pojmi, kakor tudi pravna sredstva, potrebna za uresničevanje pravic in izvrševanje dolžnosti s strani državljanov, so objašnjeni na najkrajši način.

Knjiga je pisana v poljudnem stilu, ki je pristopen in razumljiv vsem koristnikom te knjige.
»PRAVNI PRIROČNIK O PRAVICAH IN DOLŽNOSTIH DRŽAVLJANOV« predstavlja prvo in edinstveno izdajo te vrste v naši državi in bo zelo koristen vsem državljanom, državnim, gospodarskim in družbenim organizacijam.

Pri izdelavi »PRAVNEGA PRIROČNIKA O PRAVICAH IN DOLŽNOSTIH DRŽAVLJANOV« so sodelovali naši priznani pravni in ekonomski strokovnjaki:
Antoničević dr. Zoran, Badovinac Gavra, Bakić dr. Vojislav, Balčić dr. Aleksandar, Bauer dr. Ivan, Besarović dr. Mirko, Bogdanović Andrija, Bogojev Aleksandar, Cerić Zoran, Dilber dr. Nikola, Filipović Marijan, Jević Ljubomir, Jovanović Jovan, Jovanović Milutin, Jovanović dr. Vladimir, Jovanović Žilota, Jović Miodrag, Lukić Vojislav, Maksimović dr. Miodrag, Matetić dr. Miodrag, Mikić Vladimir, Nedković Stanislav, Novičić Blagoje, Ocočković Negoslav, Pejić Miroslav, Perović Mirko, Perunović Radosav, Petrović Vojislav, Pevašević Žilko, Popić Vojislav, Radoković ing. Raja, Radulović Jovan, Simić Petar, Stanić Stamen, Strugar dr. Savo, Štekić Mihajlo, Štramek Radomir, Šuc dr. Andrija, Šušnjić Petar, Todorović dr. Miodrag, Tomić dr. Miodrag, Zdravković dr. Zdravko, Živković Sreten.

Prodajajo ga vse knjigarne v FLRJ!
Izvršujemo tudi posamezna naročila po povzetju, brez poštnine.

»SAVREMENA ADMINISTRACIJA«
»Založniško-tiskarsko podjetje
BEOGRAD, Prizrenska 6, poštni predal 479
Telefoni: 27-973, 78-107, 26-065

Vesti iz Maribora

IZID ZREBANJA
loterijske in blagovne tombole okrajnega odbora Rdečega križa v Mariboru

Zrebanje je bilo v nedeljo, dne 18. novembra 1956 v Mariboru v dvorani Ljudske prosvete »Unions« pod okriljem Jugoslovanske loterije, direktorice v Ljubljani.

Srečnica št. 0791 je zadelo kompletno srečnico, št. 0014 kompletno kuhinjo, št. 19305 kauč, št. 04902 električni štedilnik, št. 01494 radio aparat, št. 00892 kamgarn blago za moško obleko, št. 06916 kamgarn blago za damski kostum, št. 14758 blago za ženske zimski plašč, št. 12038 madraci za dve postelji, št. 18021 električni patentni lonec, št. 09988 gošterje, št. 01865 električni pekač, št. 17070 odoje, št. 06492 lestenec, št. 07384 plinsko peč.
Dobitke v vrednosti po 1000 din so zadele vse srečke, ki imajo končni številki 39 dobitke v vrednosti po 500 din so zadele vse srečke, ki imajo končni številki 34.
Dobitke lahko dvignete vsak delavnik od 8-12 in od 15-18 (razen sobote popoldne), in sicer v pisarni okrajnega odbora Rdečega križa v Mariboru, Malstrova 5, prizidek, pritličje, soba št. 2, vhod iz Prešernove ulice skozi vrt-dvorišče. Razdelitev dobitkov traja od 19. novembra do 19. decembra 1956. Dobitki, ki do 19. decembra 1956 ne bodo grignjeni, zapadejo v korist okrajnega odbora Rdečega križa v Mariboru.

DEŽURNA LEKARNA
Sreda, dne 21. novembra; lekarna »Planinka«, Glavni trg 30.

SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE
Sreda, 21. novembra ob 19.30: Mozart: »Figaro svatoh«. Red ZIS.
Cetrtek, 22. novembra ob 19.30: Delderfield: »Visok je zid«. Red LMS-1. (Chris - Milena Godinova.)

KINO
PARTIZAN: Ital. barv. film: »Scampolo«.
UDARNIK: Ameriški film: »Beli jorgovan«.

Rodile so: Majda Emerič, 23 let, predm. učiteljica - Zivo; Terezija Debevec, 23 let, uslužbenka, Pragersko - Darka; Verona Fekonja, 26 let, gospodinja, Plac - Stefana; Matilda Grgič, 23 let, gospodinja - Olga; Marija Geršovnik, 31 let, gospodinja, Ranca - Marijano; Elizabeta Horvat, 36 let, repasarka - Bogomira; Marija Kremautz, 36 let, gospodinja - Josipa; Helena Pieteršek, 20 let, laborantka, Fala - Virginija; Vida Robič, 24 let, gospodinja, Bresternica - Ralheo; Marija Straus, 22 let, nameščenkica - Vladimir; Marija Tjučajev, 23 let, gospodinja, Radlje - Martino; Anica Tomažič, 31 let, gospodinja, Pekre - Tomaz; Irena Vauptič, 30 let, pletilja - Danila; Ana Weiss, 27 let, gospodinja - Darka; Julijana Valentan, 30 let, gospodinja, Vinčiča vas - Bogomira; Marija Brudar, 22 let, tkalica - Silva.

Umrlj so: Jurij Ramut, 72 let, upokojenec, Bresternica; Franc Terčko, 81 let, upokojenec; Ivana Ivančič rojena Vidovič, 74 let, gospodinja; Jakob Pieničnik, 66 let, upokojenec; Franc Strnad, 72 let, upokojenec; Vosek; Olga Zidar, 3 mesece, hči dopsederja; Jože Breščak, 56 let, upokojenec.

AVTOMEHANIKA
Ljubljana, Titova cesta 37
Popravljamo vse vrste osebnih avtomobilov in motornih koles. Znitelj smo cenel

RAZPIS

Komisija za razpis mest direktorjev pri občinskem ljudskem odboru Sempeter pri Gorici

RAZPISUJE

MESTO DIREKTORJA

trgovskega podjetja »Flore« v Sempetru

Kandidat mora imeti naslednje izobrazbo:

- 1. ekonomsko fakulteto ali njeje enako šolsko izobrazbo z nazivom komercialist in 5 let prakse v vodilnih komercialnih poslih, ali
2. strokovno srednjo šolo in 8 let komercialne prakse, ali
3. popolno srednjo šolo in 10 let komercialne prakse, ali
4. nepopolno srednjo šolo ali njeje enako šolsko izobrazbo in 15 let komercialne prakse

Prošnjo naj interesi vložijo do 21. decembra 1956 na Tajništvo občinskega ljudskega odbora Sempeter pri Gorici 4428

Sporočamo žalostno vest, da je po dolgi in mučni bolezni danes preminil tovariš

MIRKO PERVANJA

vodja garaže Ljudske skupščine LRS

Zvestega in požrtvovalnega tovariša bomo ohranili v trajnem spominu

Ljubljana, dne 20. novembra 1956

TAJNIŠTVO LJUDSKE SKUPŠČINE LRS

ODIER ZANIMIVI OSNUTKI ARHITEKTOV ZA GLEDALIŠČE BODOČNOSTI V NOVIEM OKVIRU

Cprav je gledališče staro že nad 3000 let, vendarle vse kaže, da bo uspešno vzdržalo tudi tekmo s svojimi mladimi tekmeči kinom, radiom in televizijo. Več arhitektov dokazuje s svojimi načrti za bodoče gledališče, da odrska umetnost ni v zatonu,

marveč, da se prilagaja vsem modernim pridobitvam sodobne tehnike, če že ne z dramsko umetnostjo, pa vsaj z arhitektonsko ureditvijo dvorana.

Najbolj drzna je zamisel kiparja Nicolasa Schofferja, ki je izdelal maketo za stavbo v obli-

ki jabolka, pri tej gradnji pa bi uporabljali nov material in novo tehniko. Gledališče bi bilo zgrajeno sredi bodočega mesta, prostora pa bi bilo v njem za 25.000 gledalcev, ki bi se pripeljali na predstavo s helikopterji in kolekopterji. Oder bi se vrtil na posebni ploščadi, gledalci pa bi sedeli v ložah, ki bi bile krožno razporejene okoli osrednjega jedra in bi se vrtele v nasprotni smeri kot oder.

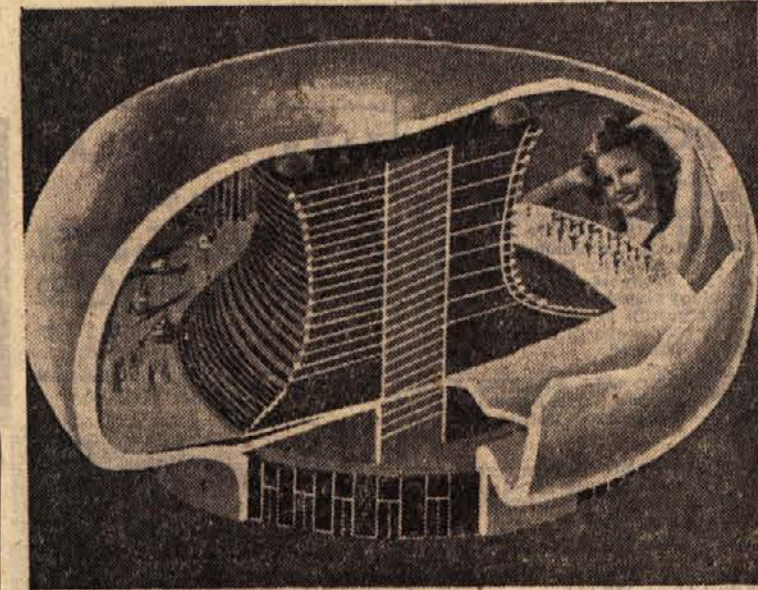
Armancio Williams dela že 15 let poskuse, kako bi izboljšal akustiko v gledališču. Pripravil je načrte za gledališko dvorano s 4000 sedeži, na katerih bi vsi gledalci odlično slišali. Gledališka dvorana bi bila po njegovih

sta brez stalnih gledališč. Bossonovo gledališče bo posredovalo dramsko umetnost tudi vsem, ki doslej tako rekoč niso imeli priložnosti, da bi videli pravo umetnost na deskah. Za to potujoče gledališče je uporabil arhitekt izredno lahko gradivo, ki ga z lahkoto montirajo, pa razstavijo in prepeljejo v drug kraj.

Osnutek Jacques Bossonovega potujočega gledališča — pri izdelavi načrtov je sodeloval tudi arhitekt Theo Guillo — je na zunanaj precej podoben modernemu cirkuškemu šotoru. Dvorana ima obliko amfiteatra z okroglim odrom v sredini. Vse gledališče stoji na kovinski ploščadi, kovinski drogovi pa nosijo lahke galerije s sedeži in plastične snovi. Zgoraj je oder prostorninsko omejen, od plošč pa se odbijajo zvoki v dvorano. Zada je polkrožni prostor za tovarnjake, ki so zadenski postavljeni h kuljsam, tako da igralci laže pridejo na okrogli oder.

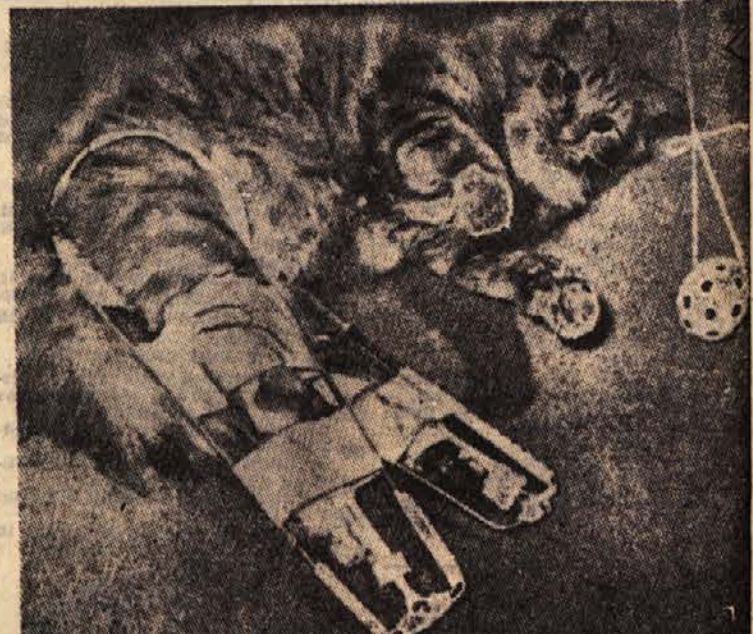
Kaj se zgodi v eni uri

Pred kratkim so se zdolgočasni statistiki lotili kaj nenavadne naloge. Izdelali so natančno statistiko o tem, kaj se zgodi po vsem svetu v obdobju ene ure. V tem času preleti naša zemlja na poti okoli Sonca razdaljo 1767 km. V eni uri se rodi na svetu 5440 otrok, umre pa 4630 ljudi; sklenejo 1200 zakonov, loči pa se 85 parov. V tem času se zgodi okoli 200.000 zločinov. Ljudje izpijejo v eni uri povprečno 500.000 litrov piva, nad pol milijona litrov vina in 20 milijonov skodelic kave. Statistiki niso pozabili niti na kokoši, ki po njihovih podatkih znesajo v eni uri 2.400.000 jajc. Ljudje pojedjo v tem času 3.600.000 kilogramov mesa in okoli 27.000.000 kilogramov krompirja. Pošte oddajo v eni uri 137.000 brzojavk in 1.141.000 paketov. V filmskihateljicjih posnamejo 59 kilometrov filmskega traku. Torej kar precej za eno uro zgubljenega časa!



Nesreča kačjega lovca

Nemec Ernest Bender sodi med tiste, razmeroma redke ljudi, ki imajo med vsemi živalmi najrajši kače. V svoji hiši je imel pravcato zbirko živih kač, nekatere med njimi so se po njej plazile celo povsem svobodno. Ker pa je previdnost mati mladosti, je seveda najbolj nevarne strupenjače zapiral v posebne kletke in skatle. Pred kratkim mu je zbolela najbolj priljubljena kača, strupena kobra. Zvita v klobuč je ležala v svoji kletki in odklanjala vsakršno hrano. Bender je poklical specialista za kače, da bi mu jo ozdravil, vendar pa se je ta bal stopiti h kletki in dati kači potrebno injekcijo. Zato je moral Bender sam prijeti kačo. V tistem trenutku se mu je kobra izrgala iz rok in ga picila. Kačji lovec in zbiralec, ki je posvetil dober del življenja tem živalim, je kmalu nato izdihnil, kača sama pa je pozneje tudi poginila!



Vse je kazalo, da perzijska mačka Pixie ne bo več lovila ko se je nekoč privlekla h gospodarju Draku v Wisconsinu z zlomljenimi zadnjimi nogami. Gospodar ji je dal noge med deščice, po treh tednih pa si je muca že toliko opomogla, da so ji sneli neprijetno pretezo.

Takšno bi bilo gledališče arhitekta Schofferja, ki je dal svoji maketi obliko jabolka ali slabo napihnjene nogometne žoge. Predstave v njem bi bile podobne filmskim. Scenerija bi ostala stalna, gledalci pa bi po nekakšnem non-stop sistemu lahko gledali predstave kar ves dan. V celoti bi bilo v gledališču prostora za 25.000 gledalcev. — Gornji posnetek kaže gledališko hišo sredi stanovanjskih poslopj z enim samim nadstropjem in z ravno streho, ki bi na njej pristajali helikopterji z gledalci

Drobne ZANIMIVOSTI

SOVJETSKO ATOMSKO MESTO

Nedavno so Sovjeti prvič sporečili, kje leži Dubna, njihovo atomsko mesto: okoli 120 km severno od Moskve, na začetku prekopa Moskva-Volga. Mesto so začeli graditi leta 1947, zdaj pa šteje 5000 prebivalcev. Atomski znanstvenik Blohincev je povedal, da je sovjetska vlada dala atomskemu inštitutu v Dubni pol milijarde dolarjev.

PREROKI PA TAKI!

V angleški brošuri iz 19. stoletja je takole zapisano o »dobi brez konj«: »Mnogo boje bo na cestah, ko ne bo več skrbelja za promet konjska vprega. Takrat bo manj hrupa, pa tudi sicer bo znatno manj zastojev v prometu, ker so motorna vozila dokaj hitrejša. Vsakdo bo mnogo hitreje prispel na cilj, predvsem pa bo mnogo manj prometnih nesreč, kakaj avto je znatno laže upravljati kot par konj.«

MOSKOVSKI EIFFELOV STOLP

Čez dve leti bodo imeli v Moskvi televizijski stolp, ki bo za celih 200 m višji od znanega simbola Pariza. Na 500 m visokem stolpu bo v višini 300 m ploščad za obiskovalce, ki bodo lahko uživali pogled na vsa Moskvo.

Tek skozi vas

Svatbeni običaj šiptarjev

Šiptarji na področju nekdanjega bujanovačkega, zdaj vranjskega okraja, imajo zelo zanimive svatbene običaje. V teh šiptarskih vaseh trajajo svatbe praviloma tri dni, vsi prebivalci pa privedejo za to priložnost velike slavnosti.

Med poročne obrede sodi tudi tekovanje v teku. Tekmuje lahko, kdor hoče. Tekmovalna proga ni točno določena, vendar pa po navadi tečejo od enega do drugega konca vasi skozi vijugaste ulice. Seveda med samim tekom otroci prav tako tečejo poleg tekačev in spodbujajo svoje ljubljence. Sto metrov pred ciljem pride do najbolj vznemirljivega dela teka. Otroci ter staro in mlado, povrhu pa še glasba — vsi gredo nasproti tekačem in skupno z njimi tečejo proti cilju, jih pri tem bodrijo, vpijejo, prepeljejo in igrajo.

Člji! Zmagovalec vzame rutico — med tekom si vselej dajo v usta ruto, ker stari pravijo, da to daje moč — in se v kratkem znajde na ramenih navdušenih, veselih svatov. Zmagovalci vsi zelo spoštujejo, saj je že od nekdanjega velika čast, če kdo zmaga v

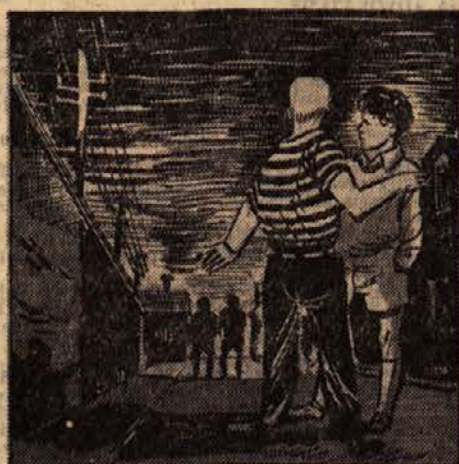
tem šiptarskem svatbenem teku. Po končani tekmi se poročne slavnosti seveda še z večjim navdušenjem nadaljujejo, zmagovalec pa po navadi dobi novo ruto, srajco, pas ali kak del obleke, obvezno pa celo baklavo, nekakšno potico z medom ali sladkorjem.

NEUKROČENO MESTO

RADO KRAGELJ
MILAN MAVER



67. Stopili so do bližnje hiše. »No, ste prišli?« jih je pozdravilo dekle, ki jim je odprlo. »Imaš orodje?« jo je vprašal Marko. Prinela je za vsakogar pest listkov z geali, nekaj koščkov krede in klešče kombinirke. Blisk pa je dobil velike škarje za rezanje pločevine. »Ti si najmočnejši, pa jih boš najlaže nosil.« je rekla in se zasmejala. »Rezal bom, da bo žica kar frčala.« je počasi rekel Blisk.



68. Nad mesto se je spustil mrak. Ulice so bile skoraj popolnoma prazne, osamljeni pešci in kolesarji pa so hiteli, da bodo še pred policijsko uro doma. Ob visokem zidu so se fantje ločili. »Vidva vzemita tisto polovico zidu.« je pokazal Marko, »midva z Janezom bova ta čas stražila tu. Potem se zamenjamo. Jasnó?« Blisk in Stane sta molče pokimala in se naglo oddaljila. Janezu pa je srce od razburjenja divje razbijalo.



69. Minute so bežale. Izenada pa je zlohubno tišino večera presekal pritajen živig: »Na planinah...« Marko in Janez sta bila skoraj že na koncu zidu in tako zatopljena v svoj posel, da sta preslišala tudi ponovno opozorilo. Tedaj je Blisk zažvižgal na ves glas in obenem stekel. »Nekaj je.« je šepnil Janez, ko je opazil, da druga dva bežita. Tedaj se jima je za hrbtom oglasilo rezko povečje: »Mani in aliti!

Vihotapljeni zlatniki

Hannoversko sodišče je obsodilo 31-letnega Dunajčana na šest mesecev zapora in 6000 mark globe, ker je iz Italije pretihotapil angleške zlatnike, ki jih je baje kupil v Milanu, pa ni zanje plačal niti davka ne carine. Zanimivo je, da so bili ti zlatniki pravzaprav dobra imitacija, toda v tem smislu, da so vsebovali enako količino zlata kakor pravi angleški zlatniki.

Ptičji HOTELI

V naši državi je pet pomembnejših področij, kjer žive najrazličnejše močvirske ptice iz vse Evrope. Tam vajo svoje mladice ali pa počivajo po dolgotrajnih potovanjih na daljnih zračnih poteh. Ta področja so znamenito Obedsko močvirje v Sremu, malo znani Kopačevski Rit, še manj znano Ribarsko blato pri Bitolju, zatem Hutovsko blato pri Čapljinu in Hercegovini ter Ludoško jezero pri Subotici.

V Obedskem močvirju živi in se razmnožuje na tisoče ptic. Na področju Ribarskega blata so opazili že celo znamenitega vijoličastega pelikana, prav v teh dneh pa se začnejo v Hutovskem blatu zbirati ptice iz vseh krajev Evrope. To je njihovo prezimovališče, torej tri mesece pravcati ptičji »kongres«.

Na Ludoškem jezeru v bližini Subotice pa je mogoče videti te dni, ne le tiste ptice, ki bodo prezimovale na tem področju, marveč tudi številne druge, ki bodo odletele proti Afriki do Nilove delte in še naprej, nekatere celo do Rta Dobre nade. Ludoško jezero je zato zdaj nenavadno živahno, saj je pravcati »hotel« za ptice na velikanski zračni magistrali od Islanda pa vse do skrajnega južnega dela Afrike.

V tem času lahko tam opazujete vse mogoče vodne ptice, ki prihajajo in ostanejo nekaj deset dni, da se nekoliko okrepijo, zatem pa nadaljujejo potovanje.

Ludoško jezero je bilo v teh dneh od ranega jutra do pozne večera pravcato velemesto. Slišati je bilo piskanje, vrščanje in kričanje vseh mogočih potapljačev

Na otočju Ball so petelinji boji močno v časteh, saj se ob takih priložnostih sklepajo visoke stave. Pred bojem nataknejo ponekod petelinom na kremplje posebne ostroge, da bi čimprej razmesarili nasprotnika

Trgovine s sužnji

Rimska policija je prišla na sled tolpi ameriških gangsterjev, ki je na razne načine privabljala v rimski nočni lokal dekleta, da so se tam naučila modernih plešev, potem pa so jih pošiljali na »službena mesta« v tujino.

Brez besed

